

Sotrarc per a Lleida

Lajos Kada decreta el retorn de les obres d'art a l'Aragó

S'esperava que no, que al final prevaldrien les veus que recomanaven que el patrimoni artístic del Museu Diocesà procedent dels pobles de la Franja, ara traspassats a l'Aragó, es quedés a Lleida. Però no ha estat així. El nunci del Papa a l'Estat espanyol, Lajos Kada, va tancar el dilluns 27 de juny aquest conflicte entre les diòcesis de Lleida i de Barbastro-Montsó: les obres han de retornar a l'Aragó.

La decisió ha provocat desconcert entre els lleidatans. Hi ha gent dolguda, fins i tot indignada. No s'ha respectat el tema tan important de la unitat d'aquest patrimoni artístic, ni el seu valor sentimental. El bisbe de Lleida, Ramon Malla, és al Vaticà —en el moment de tancar aquesta edició— intentant negociar una decisió que es preveu innegociable.

Pàgina 7

EUA flirteja amb la Xina

Pàgina 3

Catalunya, present a l'Expo 98

Pàgines 5-6

Mallorca contra la droga

Pàgina 11

Catòlics i luterans apropen posicions

Pàgina 17

Primera promoció de periodistes de la Ramon Llull

Pàgina 27

Pueri Cantores: dolces veus

Pàgina 31

Carta dels bisbes de Catalunya als joves

El Parlament català regula jurídicament nous tipus de convivència

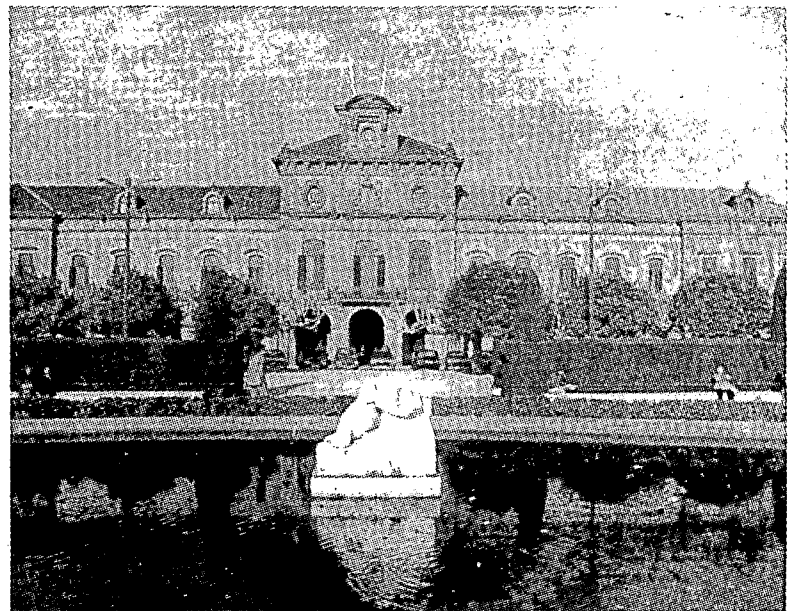
Parelles de fet, una llei innovadora?

Catalunya és la primera comunitat de l'Estat espanyol que té una llei de parelles de fet. Amb la nova llei, aprovada el 30 de juny passat, les parelles de fet tenen dret, en cas de ruptura, a una compensació econòmica que podran determinar de mutu acord o bé la decidirà un jutge segons els ingressos del demandat i els anys de convivència.

La coordinadora dels Equips de pastoral de la

política i de la comunicació afirma que aquesta llei «no és innovadora en els continguts, ja que gairebé sempre s'apliquen normes molt semblants, si no idèntiques, a les del matrimoni i la família». Aquest organisme proposa que es potenciï el matrimoni amb més avantatges socials i econòmics.

Pàgines 2 i 26

Editorial

La família, pedra de toc de la nostra democràcia

El Parlament de Catalunya ha aprovat la Llei d'unions estables de parella, la primera que a l'Estat Espanyol i a d'altres països del sud europeu regula drets i obligacions de les parelles de fet, siguin de diferent o igual sexe. Aquesta llei reconeix els vincles legals entre dues persones que convisin maritalment sense estar casades. És molt encertat de no incloure aquestes parelles en el Codi de Família, que també ha estat aprovat en la mateixa sessió parlamentària. D'igual manera, la llei no preveu que les parelles homosexuals adoptin nens, una possibilitat que tampoc no es reconeix en cap altra país, llevat d'Holanda. A Catalunya, doncs, a partir del proper octubre les parelles de fet ho seran també de dret.

Quan es va anunciar l'aprovació de l'informe sobre l'esmentada llei, un sector d'Església va alçar la seva veu: el 15 de juny passat, el grup coordinador dels Equips de pastoral de la política i de la comunicació, el consiliari del qual és el bisbe Joan Carrera, va demanar per escrit als parlamentaris que no atorguessin el seu vot favorable a l'esmentat projecte de llei, apel·lant a les exigències de la consciència cristiana dels parlamentaris que es consideressin catòlics. L'escrit criticava l'aleshores projecte de llei perquè «regulava la convivència d'una manera mimètica als drets atorgats al matrimoni pel Codi Civil», la qual cosa

és «socialment regressiva» i genera «confusió en els referents socials». Un dels firmants, Pedro Judez, observa amb encert: «Aquelles persones que declaren, mitjançant el matrimoni, la seva intenció de cooperar al sosteniment de la societat han de gaudir de clars avantatges materials i econòmics sobre les que simplement volen conviure i prestar-se mútua ajuda.»

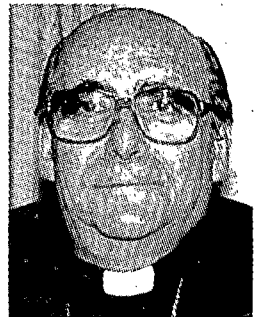
No obstant això, la llei ha estat aprovada amb 100 vots a favor (CiU, PSC, IC-EV, ERC i mixt), 12 en contra (els del PP) i cap abstenció. L'esmentat escrit demanava també als parlamentaris que maldessin amb fermesa perquè el Parlament de Catalunya atorgués prioritat a l'endegament d'una llei de foment del matrimoni i de la família. Aquesta és la línia en la qual els catòlics hauríem de treballar més activament, procurant que la família gaudeixi d'avantatges en camps com l'habitatge, la natalitat (o no és insignificant el que l'Estat espanyol aporta en matèria de diners per cada fill?), l'impost sobre la renda, l'accés a la pensió pública o les pensions de jubilació. Potser un consens social ben ampli podrà assolir que aquesta petició sigui escoltada no tan sols en funció del bé col·lectiu que aporta, sinó també com un impuls als valors que fonamenten la nostra societat. En aquesta opció dels nostres representants rau la noblesa de la política.

Sumari

5-6

Catalunya, present a l'Expo 98

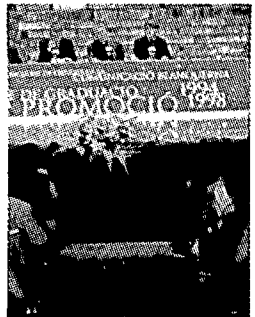
11

Mallorca contra la droga

17

Luterans i catòlics aproximen posicions

27

Primera promoció de periodistes de la Ramon Llull

31

Pueri Cantores: dolces veus

CATALUNYA CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Meritxell Cucurella

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña i Jordi Curcó, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bàrdolet, VIC

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. (93) 878 84 03. Fax (93) 878 82 12 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.
Resta d'Europa: 21.684 ptes.
Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

La síndrome de la Xina

La Xina és l'estat més poblat del món. Amb uns 1.200 milions d'habitants, té un creixement econòmic extraordinari des de fa anys i tots els analistes polítics coincideixen que serà una superpotència en el ja pròxim segle XXI. Per tant, sembla destinada a jugar, en el segle vinent, un paper semblant al de la ja desapareguda Unió Soviètica durant aquests cent anys que s'acaben. En conseqüència, les seves relacions amb la primera potència mundial, els Estats Units, no poden ser les mateixes que amb la resta del món.

Sense haver d'esperar el 2000 ja ara està desenvolupant un protagonisme destacat en tot el referent al continent asiàtic. Aquest ha estat el cas de la recent crisi entre l'Índia i el Pakistan quan es van llançar a la carrera nuclear. I és el cas present de la crisi monetària i econòmica que afecta un seguit d'estats del continent, entre els quals Japó, Indonèsia i Corea del Sud. La Xina és avui dia una illa d'estabilitat enmig d'una forta tempesta que afecta les economies asiàtiques i un factor moderador en l'enfrontament indopakistanès.

Tot plegat ha convertit la Xina en un interlocutor indispensable per als Estats Units, que ja parlen de relacions estratègiques, és a dir, bàsiques en la seva política exterior. I aquesta situació afecta tant el vessant purament polític com l'econòmic i el comercial. La visita del president nord-americà, Bill Clinton, els últims dies del mes de juny i primers de juliol, a l'Imperi del Centre (històricament els xinesos s'han considerat com el centre del món) ha situat en

primer pla de l'actualitat aquests elements d'anàlisi.

Del xoc violent a l'aliança

La caiguda de la Xina en mans dels comunistes el 1949 va situar el país en contra dels Estats Units i al cantó de l'URSS. El xoc violent entre el comunisme xinès i els nord-americans es va produir durant la guerra de Corea (1950-53) i es va reproduir, sense enfrontament directe, durant la guerra del Vietnam (1957-73), però el 1960 el règim de Pequín havia trencat amb el comunisme soviètic i els dos estats passaven de ser aliats a ser enemics. El secretari d'Estat nord-americà, Henry Kissinger, va saber treure profit d'aquesta situació i la seva diplomàcia del ping-pong (Washington i Pequín van reanudar els seus contactes enviant-se equips de jugadors de ping-pong) va permetre que el president Nixon el 1972 visités a Pequín el president Mao Zedong.

L'enemic comú (URSS) forjava una estranya aliança d'interessos entre xinesos i nord-americans.

Aquella coincidència dels anys setanta s'ha anat desenvolupant i avui dia Washington té molt clar que, per governar el món, cal comptar amb la Xina i

Clinton en el su viatge a la Xina.

que per assegurar l'estabilitat política i econòmica d'Àsia s'ha de passar per Pequín. Les sancions derivades dels esdeveniments de 1989, quan les tropes xineses van aixafar sense contemplacions una revolta democràtica (els fets de Tienanmen), van ser un parèntesi breu. Actualment les relacions mútues són més intenses que mai i la col·laboració en molts camps és creixent.

Desenvolupament econòmic, repressió política

El règim comunista xinès, des que Deng Xiaoping va arribar al poder el 1980, va optar clarament per una política de ràpid desenvolupament econòmic, obrint el país a les inversions estrangeres i deixant pas als mecanismes de l'economia de mercat mentre mantenia l'ortodòxia ideològica. Els successors de Deng han seguit la seva línia de desenvolupament econòmic mantenint a tot preu l'estabilitat política, és a dir, la dictadura del Partit Comunista. En conseqüència, les presons són plenes de dissidents polítics, no hi ha cap mena de respecte pels drets humans,

no hi ha llibertats individuals ni es respecten els drets dels pobles com el del Tibet, que no accepta el domini xinès. Així mateix, la cursa per fer diners ràpidament ha portat a un alt grau de corrupció.

En el seu viatge Clinton ha jugat un doble paper, que és el dels Estats Units. Per una banda, ha parlat públicament contra les violacions dels drets humans, la manca de llibertat religiosa i política, l'opressió dels tibetans... I, per l'altre, tot ha quedat en paraules perquè l'aliança estratègica i els interessos econòmics pesen més que cap altra consideració. És la geoestratègia, la *realpolitik*. Es defensen uns principis però no es fa res, o gairebé res d'efectiu, per treure'n conseqüències pràctiques. És la doble moral.

El ràpid creixement econòmic de la Xina està basat en gran part en el comerç exterior i l'afluència de capital estranger és incessant, per tant, aquesta obligada obertura econòmica i comercial cap a l'exterior comportarà amb el temps canvis de costums i de mentalitat que obligaran els dirigents a

adaptar-se a la nova situació i hauran d'obrir la mà també en el terreny de les llibertats individuals i col·lectives. Aquest ha estat el cas de diversos països asiàtics a la dècada dels anys noranta. Un dels casos més clars ha estat el de Corea del Sud. I sense anar tan lluny també podem trobar punts de referència a la mateixa península ibèrica. En un món cada vegada més globalitzat l'aïllament sembla impossible i els vents internacionals bufen a favor de la democràcia, d'unes llibertats més grans, d'un reconeixement dels drets dels pobles. La Gran Muralla avui dia ja ha perdut la seva funció.

Antoni Reig
Periodista

Humor

LOURDES del 18 al 21 d'AGOST
EXPO'98 3 al 10 d'AGOST
 visitant: LISBOA i FÀTIMA
 Sortida: BARCELONA, TARRAGONA, REUS, VALLS, VIC, i altres punts.
Viatges Alemany
 TRUQUINS al 93.883.33.30, L'INFORMAREM

20 ANYS DE «CATALUNYA CRISTIANA» i NÚM. 1.000

Del 6 al 12 (o bé del 9 al 12) d'octubre

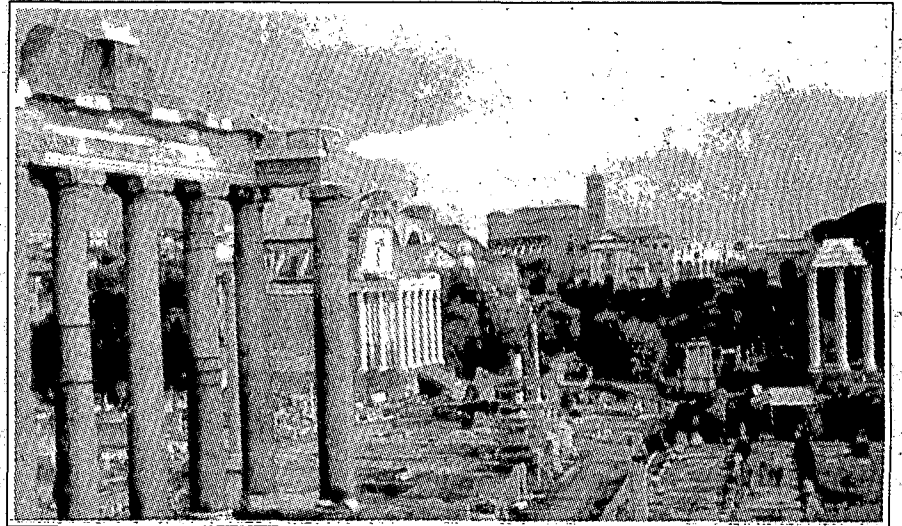
PELEGRINATGE A ROMA

presidit pel bisbe Joan Carrera

En el vintè aniversari de la fundació del setmanari i a punt d'arribar al número 1.000

- Opció A (del 6 al 12): Roma, Nàpols, Pompeia i Subiaco.
- Opció B (del 9 al 12): Roma i Subiaco (actes conjunts).

Visita a la ciutat, celebracions a Sant Pere del Vaticà i a Subiaco i sopar de germanor.

Assistència tècnica:

GC 612

MERCATRAVEL S.A.

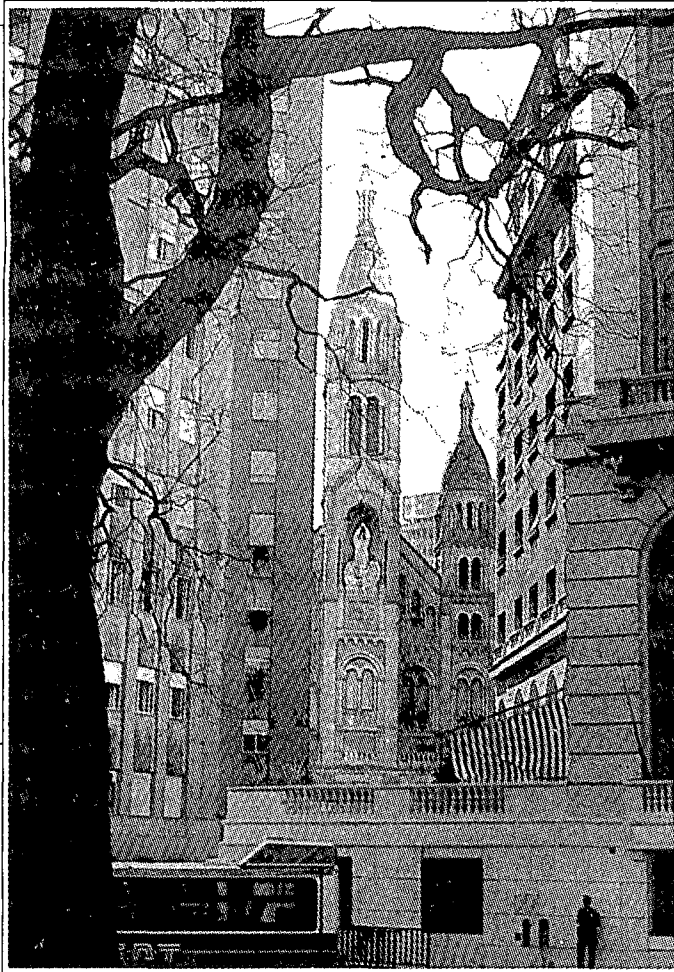
TOT L'ENCANT DEL CON SUD AMERICÀ

Del 26 de novembre al 12 de desembre

ARGENTINA / XILE

amb creuer per l'estret de Magallanes i travessa dels Andes

- Buenos Aires, la gran capital del Rio de la Plata.
- Patagònia i el país de les geleres: Perito Moreno.
- i la Terra de Foc, a la fi del món.
- Creuer «Australis»: d'Ushuaia a Punta Arenas (Xile).
- Navegació per l'estret de Magallanes i pels canals de la Terra de Foc, a la fi del món.
- Puerto Natales i parc nacional Torres del Paine.
- Travessa Andina: de Puerto Mont a Bariloche (Argentina).
- Cerro Campanario, illa Victòria i parc de Los Arrayanes.

«PELEGRINS DE LA PARAULA» AL PAÍS DE JESÚS

Del 9 al 16 de novembre

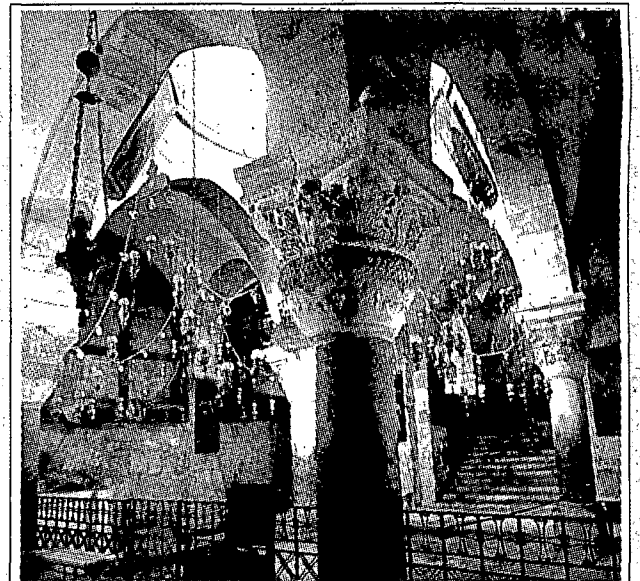
Del 28 de desembre

al 4 de gener

TERRA SANTA

Celebrar la fe de l'Església on aquesta va començar.

Una bona manera de preparar-se per al Jubileu de l'any 2000

Avís important:

Durant el mes de juliol les nostres oficines estaran obertes de 8 a 14.00 hores.

Ens mereixíem més

■ Jordi Pujol pensa que la Setmana Catalana de l'Expo de Lisboa no va safisfer els catalans

LISBOA.— L'espai reservat a Catalunya a l'Exposició de Lisboa no és el que voldríem ni el que li correspon pel seu pes específic, però la presència catalana a Portugal és molt important des del punt de vista

econòmic, social i cultural. És la reflexió que va fer el president de la Generalitat, Jordi Pujol, durant la visita que va fer a l'Expo, amb motiu de la celebració del Dia de Catalunya, que es va celebrar el 28 de maig passat.

Totes les comunitats autònomes disposaran del mateix espai durant una setmana per donar-se a conèixer a l'Expo. Un espai reduït que no ha satisfet els catalans. S'ha imposat la tesi uniformitzadora, aquella que propugna la simetria entre totes les comunitats autònomes, sense tenir en compte cap fet diferencial ni el pes de determinades nacions que comparteixen el marc comú de l'Estat espanyol. L'única opció que tenia Catalunya era instal·lar-se en un pavelló fora de l'Expo, però es va considerar que aquesta no era una bona solució. Catalunya mereixia més espai, més possibilitats per projectar la seva realitat diferenciada.

L'arribada del president Pujol al pavelló espanyol va provocar mostres de suport, com la d'un senyor que li va dedicar la cançó dels *Segadors*, i també reaccions de rebuig, com les d'un grup de pelegrins espanyols que venien de Fàtima i que cridaven allò tan cavernícola de «Fuera, catalanes». Un fet significatiu que posa de manifest que l'encaix i l'acoblament harmònic de Catalunya en el marc estatal no és una qüestió senzilla i que no està resolta. Manca molta sensibilitat, molta comprensió i tolerància, i un major coneixement de la història per avançar cap a una convivència civilitzada.

Sintonia lusitana

La Setmana Catalana a Lisboa, que es va celebrar entre el 25 i el 31 de maig, va mostrar, un cop més, la sintonia recíproca entre Catalunya i Portugal, que va pertànyer a la Corona espanyola fins al 1641. La pretensió del Conde Duque d'Olivares d'enviar tropes a Catalunya i Portugal per acabar amb la revolta dels *Segadors* va provocar la revolució portuguesa i la posterior separació de la Corona. El fet que Castella estigués ocupada a Catalunya, on va enviar un nombre important d'efectius militars, va facilitar l'èxit de la revolta

portuguesa. En el moment que Catalunya va perdre les seves institucions amb l'aplicació del Decret de Nova Planta, imposat per Felip V, va aparèixer un moviment a favor d'una federació de pobles de la península ibèrica que va tenir defensors actius tant a Catalunya com a Portugal fins a entrar al segle xx.

Tots aquests antecedents històrics, una sensibilitat comuna per preservar la seva identitat i la seva cultura, han generat un corrent de mútua simpatia, una certa identificació entre Catalunya i Portugal. Aquest interès mutu s'ha manifestat també entre escriptors i intel·lectuals dels dos països. Les exposicions, els contactes personals i les traduccions han permès avançar cap a un major coneixement d'ambdós pobles. Noms com Teixeira de Pascoaes (1877-1952), Fèlix Cucurull (1919-1996), Manuel de Seabra (Lisboa, 1932); Fernando Pessoa (1888-1935) han fet possible un major coneixement dels dos pobles.

L'any 1990 es va celebrar la primera trobada entre poetes catalans i portuguesos a Lisboa, que va tenir continuïtat amb una segona reunió celebrada a Barcelona el 1995. Els portuguesos han pogut conèixer algunes de les obres més importants de la literatura catalana gràcies

es a les traduccions. Van aconseguir un ressò notable *A pele de touro*, de Salvador Espriu, i *Os plátanos de Barcelona*, de Víctor Mora, que foren traduïdes per Manuel de Seabra.

Concert de Raimon

Un dels moments àlgids de la Setmana Catalana a l'Expo de Lisboa fou el concert de Raimon, que es va presentar al Centre Cultural de Belém, un recinte relativament reduït però que es va omplir per escoltar el cantautor de Xàtiva, tot i que no s'havia fet cap campanya important de promoció. No fou un concert multitudinari, però sí un recital intens, seguit amb absoluta entrega, devo-

(Segueix a la pàg. 6)

El tramvia, una imatge inconfusible de la ciutat de Pessoa.

«Catalunya mereixia més espai per projectar la seva realitat diferenciada»

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

(Ve de la pàg. 5)

ció i complicitat pels assistents. La majoria ja sabien qui era Raimon, en coneixien la seva qualitat literària i musical, la seva lluita honesta en la difícil època de la dictadura, i la seva coherència humana. I no els va defraudar. Fou una intervenció sòbria, perfectament estructurada, però amb aquell punt de màgia i de vibració. Raimon no havia cantat mai a Portugal i es veia il·lusionat. «M'he trobat molt a gust. Em vaig preparar molt bé el concert, perquè no havia cantat mai aquí», va dir un Raimon satisfet als periodistes catalans que hi érem presents. Tots els textos de les cançons que va interpretar el cantant varen ser traduïts al portuguès per l'escriptor Manuel de Seabra. Es va repartir un programa amb els textos de les lletres en català i portuguès, perquè, tal com va dir Raimon a l'inici del concert, la lletra és tan important com la música en les seves composicions. I ell volia que el seu missatge fos absolutament entenedor per a tothom. Volia comunicar-se, connectar amb el públic. Per això es va adreçar als assistents sempre en portuguès.

Setmana gastronòmica

La Setmana Gastronòmica Catalana, de la qual han estat responsables els cuiners Joan Pallarés, del restaurant Can Boix de Peramola (Alt Urgell), i Joan Piqué, de Castell d'Aro (Baix Empordà), va permetre donar a conèixer els gustos de la cuina catalana als visitants de l'Expo. El menú degustació oferia plats com guatlles, gambes amb salsa, suquet de rap i cloïsses, vedella amb salsa de pomes i bolets, crema catalana i cafè amb llaminadures. Els organitzadors

L'Expo 98 és l'última exposició universal del segle vint.

«El concert de Raimon no fou multitudinari, però sí intens»

varen fer un balanç positiu de l'assistència i varen manifestar la seva satisfacció per haver contribuït, des del seu àmbit específic, a donar a conèixer millor Catalunya.

En l'àmbit polític i insitucional, cal destacar que el president de la Generalitat va ser rebut tant pel president de la República de Portugal, Jorge Sam-

paio, com pel primer ministre de la República, Antonio Manuel Oliveira Guterres. Pujol va lliurar al president Sampaio una còpia del *Mapamundi català*, obra cimera de la cartografia medieval feta per un autor anònim. Es el primer mapamundi circular d'origen català i representa l'Univers tal com era conegut en el seu temps. Les

explicacions de la delegació catalana varen permetre al president Sampaio conèixer la importància de la cartografia catalana i la decisiva influència que va tenir en els descobriments que es varen fer posteriorment.

Tomàs Puntí

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom Adreça.....

D.P..... Població Província..... Tel.....

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import: anual (52 números) de 11.180 ptes.
 semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

domiciliació bancària (en aquest cas emplena l'ordre de domiciliació)

xec nominatiu que adjuntò

transferència al CC del setmanari.

2	1	0	0
<small>Entitat</small>			

3	0	1	3
<small>Oficina</small>			

2	0
<small>DC</small>	

2	2	0	0	3	9	1	7	4	1
<small>Compte</small>									

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meva subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

<small>Entitat</small>			

<small>Oficina</small>			

<small>DC</small>	

<small>Compte</small>							

Data..... Signatura del titular del compte/llibreta

diòcesis

Lleida

Segregació de la diòcesi, segregació de l'art

■ Lajos Kada decreta que Lleida ha de retornar les obres d'art a l'Aragó

LLEIDA.— El nunci del Papa a l'Estat espanyol, Lajos Kada, va tancar el dilluns 27 de juny el conflicte entre les diòcesis de Lleida i Barbastro-Montsó sobre la titularitat del patrimoni artístic del Museu Diocesà procedent dels pobles de la Franja, ara segregats de la diòcesi de Lleida. La resolució és clara: el patrimoni a l'Aragó.

El decret del nunci assenyalava que «el patrimoni artístic, que procedeix de les parròquies desmembrades i que en l'actualitat es troba a Lleida, hi és a títol de dipòsit i no de propietat, mentre la diòcesi lleidatana no provi el contrari en cada un dels casos; per aquest motiu, si el reclamen els seus propietaris legítims, s'ha de tornar».

La relació d'obres d'art sacre reclamades per Aragó és aproximadament de 125, entre les més de 1.700 que conformen el fons del Museu Diocesà. D'aquestes, 41 procedeixen del monestir de Sigena, que havia estat propietat de les monges de Sant Joan de Jerusalem i que van vendre les peces a la Generalitat de Catalunya; posteriorment la Generalitat les va

cedir al Museu. El decret fa una menció especial a totes elles i ordena que la seva reclamació sigui presentada a la Congregació per a la Vida Consagrada, institut romà que dictaminarà sobre la seva propietat i, si cal, que siguin retornades a Aragó. D'aquestes peces, de gran valor artístic i històric, destaca el tron de Blanca d'Aragó. La resta d'obres —retalles, quadres, algunes imatges i frontals, així com altres peces menors com copons, hostiaris, canelobres i la resta d'elements litúrgics— procedeixen de diferents pobles i parròquies de la Franja com Montsó, Tamarit, Zidín o Roda d'Isàvena.

El bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, que no ha volgut fer cap declaració sobre

aquest decret, va viatjar a Roma l'1 de juliol per tractar de reconduir la situació, a la vegada que s'ha anunciat que Lleida recorre el decret a la Santa Seu amb el suport de la Generalitat de Catalunya, a pesar que des de la nunciatura s'assenyala que és d'obligatori compliment. D'aquesta manera, el director general del Patrimoni Cultural de la Generalitat, Josep M. Huguet, va dir que la decisió del nunci suposa una agressió a Catalunya. La qüestió, va explicar, «és en mans de l'Església i confiem que Mons. Ramon Malla sabrà defensar jurídicament els seus interessos segons les seves possibilitats, però si no fos suficient per garantir la unitat patrimonial, el govern de la Generalitat estudia ja les possibilitats jurídiques i polítiques per actuar en la seva defensa».

Totes les forces polítiques i socials de la ciutat de Lleida han rebut amb preocupació aquesta notícia alhora que s'ha assenyalat, en paraules del delegat de Cultura a Lleida, Francesc Vidal, «que el nunci només ha tingut

en compte les raons jurídiques que ha esgrimit Aragó, mai discutides per nosaltres, però no ha escoltat els experts en art ni ha valorat els vuit-cents anys d'història comuna de les dues diòcesis, ni tampoc els criteris de la Unesco».

El conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Maria Pujals, va manifestar la seva sorpresa davant d'aquesta decisió de la nunciatura, i entitats com Òmnium Cultural i la Federació d'Associacions de Veïns es van manifestar davant del Palau Episcopal de Lleida per mostrar el seu desacord davant del decret de segregació del fons artístic del Diocesà.

L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, així com el bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig, es van manifestar darrerament en el sentit que la segregació del fons artístic del Diocesà de Lleida no seria una bona notícia i que calia respectar la seva unitat.

Jordi Curcó

CASA
D'ESPIRITUALITATDEL SANTUARI
D'EL MIRACLEPROGRAMA
D'ACTIVITATS

AGOST

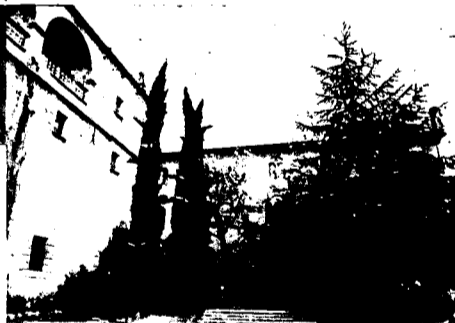
- 1-5 **PER A TOTHOM.**
EXERCICIS ESPIRITUALS.
Reflexió i Pregària.
Director: P. Andreu Marqués, monjo.
- 26-31 **PER A TOTHOM.**
EXERCICIS ESPIRITUALS.
Reflexió i Pregària.
Director: G. Ignasi Fossas, monjo.

SETEMBRE

- 11-12 **PER A VÍDUES I VIDUS.**
RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Salvador Plans, monjo.
- 21-27 **PER A TOTHOM.**
EXERCICIS ESPIRITUALS.
Reflexió i Pregària.
Director: P. Oriol Diví, monjo.
- 25-27 **PER A TOTHOM.**
RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Oriol Diví, monjo.

OCTUBRE

- 2-4 **PER A JOVES.**
RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Josep-Enric Parellada, monjo.
- 9-11 **PER A MATRIMONIS.**
RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Jordi Castanyer, monjo.
- 12-18 **PER A TOTHOM.**
EXERCICIS ESPIRITUALS.
Reflexió i Pregària.
Director: P. Ramon Ribera, monjo.
- 16-18 **PER A TOTHOM.**
RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Ramon Ribera, monjo.
- 24-25 **PER A VÍDUES I VIDUS.**
RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Daniel Codina, monjo.

Monestir i Església

Casa d'Espiritualitat

Capella de la Desaparició

EL MIRACLE ÉS...

La CASA D'ESPIRITUALITAT vol ser un lloc on els qui van a la recerca de Déu hi puguin fer uns dies de silenci, de pau, de reflexió i de pregària. Vol ser casa vostra.

La CASA D'ESPIRITUALITAT, amb les atencions de les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge i les instal·lacions adequades per a una sòbria comoditat, alliberen de les preocupacions materials.

... «Quedeu-vos al recer de la Casa d'Espiritualitat, passegeu-vos sota dels pins, respirant l'aire pur. Marxareu després cap al vostre poble o la vostra ciutat, amb l'ànima esponjada i el cos sa».

(Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona)

Al vostre servei

Per informació, inscripcions
i reserves:

CASA D'ESPIRITUALITAT
Telèfon: 973 48 00 45
Fax: 973 48 02 43
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Tarragona

Prelats i monjos embolcallen la benedicció del nou abat de Poblet

■ Josep Alegre rep el bàcul i la mitra abacials de mans de Mons. Martínez Sistach

VIMBODÍ.— Més d'un miler de persones, entre prelats, monjos i fidels, van embolcallar la benedicció del nou abat del monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet el dissabte 27 de juny. Josep Alegre va rebre el bàcul i la mitra abacials de mans de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, amb l'assistència de diversos prelats de l'Església catalana, representants de la vida monàstica i contemplativa, així com personalitats polítiques del país.

Un poema de Josep Carner, *Déu és el meu únic espai*, va ser escollit per Josep Alegre com a punt d'inspiració del seu parlament, en què va enaltir els valors de la vida contemplativa. El nou abat va assenyalar que «el silenci del monjo és silenci apassionat, amb les finestres obertes de bat a bat a l'horitzó, tot conreant una terra fèrtil, a l'espera de la bona paraula».

De la seva banda, l'arquebisbe de Tarragona, oficiant principal de la benedicció, va remarcar en l'homilia la transcendència de la funció abacial al capdavant de la vida monacal, «que el Concili de la Tarraconense reconeix i valora com a cabdals dins de l'Església al servei d'aquestes vocacions i de la mateixa humanitat».

Entre les personalitats assistents a l'acte cal destacar, entre altres, l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles; el president de la Conferència Episcopal espanyola i arquebisbe de Saragossa, Mons. Elías Yanes; l'arque-

bisbe emèrit de Tarragona Mons. Ramon Torrella; el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanís; el bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, i el bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix.

També hi van ser presents l'abat general de l'orde del Císter, Maur Esteva, el de Montserrat, Sebastià Bardolet, i els d'altres monestirs, tant de l'Estat espanyol com d'Europa. Pel que fa a les personalitats polítiques, cal destacar el conseller de

Mons. Sistach imposa el bàcul a Mons. Alegre.

Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan M. Pujals, i el delegat del govern català a Madrid, Josep Gomis. Va assistir-hi també la viuda de l'expresident de la

Generalitat Josep Tarradellas, que té dipositat el seu llegat documental al monestir de Poblet.

Joan Boronat

Barcelona

«Vers un nou mapa pastoral»

BEGUES.— Els arxiprestes de tota la diòcesi, amb el cardenal i els bisbes auxiliars, van celebrar unes jornades arxiprestals els dies 22 i 23 de juny sota el lema «Vers un nou mapa pastoral». El Centre d'Espiritualitat Josep Manyanet de Begues en va ser l'escenari.

El bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Carles Soler Perdigó va obrir les jornades amb la presentació d'un avantprojecte de mapa pastoral i uns criteris d'acció que caldrà tenir en compte a l'hora de realitzar un mapa definitiu. El cas és que la configuració de la diòcesi ha canviat molt en els últims cinquanta anys, a causa de la forta immigració, les noves concentracions urbanes, els nous centres residencials i laborals i la gran

mobilitat dels feligresos. De manera que cal una reestructuració del mapa pastoral que tingui en compte aquests factors. El arxiprestes van poder reflexionar individualment sobre els documents presentats i es va obrir un debat per tal de millorar i concretar l'avantprojecte.

El segon dia va ser el també bisbe auxiliar Mons. Joan Carrera qui va presentar un projecte d'objectius pastoral per al curs 1998-99 i unes propostes de cara a la celebració del Jubileu de l'any 2000, amb el rerefons de l'evangelització en la societat actual.

A més, els canonges Joan Guiteras i Josep Maria Martí i Bonet van presentar el programa d'actes del 7è centenari de la catedral de Barcelona. Els canonges van insistir en el fet que els diferents arxiprestats organitzessin visites a la seu durant aquest any de celebracions.

Mn. Berdoy, arxipreste de Vilanova i la Geltrú, va assistir a les jornades que va qualificar de «molt positives, ja que han estat dos dies d'intens treball i convivència que ajuden a fer créixer la comunió eclesial entre els diversos arxiprestats de la diòcesi». (J.M.C.)

El Multifestival David arriba a la 13a edició

LES AVELLANES.— El Multifestival David, un espai per al diàleg entre fe i cultura, va obrir les portes del 2 al 6 de juliol arribant, així, a la 13a edició. «De l'era de la informació a l'era de l'anunci» va ser el lema del Multifestival que, com és habitual, va tenir lloc al monestir de les Avellanes de Lleida. El lema, per tant, diu que abans de la formació cristiana és necessari aquest primer anunci d'amor de Déu i de salvació.

El 30 de juny passat, segons l'organització, hi havia un total de 450 persones inscrites, encara que, com va precisar Montserrat Pons, «la majoria de la gent no s'inscriu prèviament; l'any passat, per exemple, van assistir-hi fins a 800 persones que no estaven inscrites». Com a dades significatives, cal esmentar que es van celebrar més del doble de seminaris que l'any passat i que hi van participar grups musicals del Brasil, dels Estats Units, d'Austràlia i de Bèlgica, entre d'altres. En el proper número incluirem un ampli reportatge sobre el Multifestival. (C.M.)

ATENCIÓ

Es necessita un cirurgià oftalmòleg per fer, en règim de voluntariat, operacions de cataractes durant l'estiu a Abancai (Perú).

Les despeses del viatge i l'estada a Perú aniran a càrrec de JAL (Junta d'Acció contra la Lepra).

Per a més informació:
JAL, Comarruga, 7 - Cunit
(Tarragona)
Tel. 977 161 678

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadies per sempre, i per convalescències. Pocs places.
Tel. 427 44 53.

Tortosa

Dos nous sacerdots en la comunitat parroquial

■ 130 preveres celebren la Jornada sacerdotil interdiocesana

Mons. Xavier Salinas a la Jornada sacerdotil interdiocesana.

TORTOSA.— Una vuitantena de preveres, un miler de fidels dels pobles de Jesús i Vinarós d'on són naturals els nous capellans, Josep Garcia Panisello i Antoni Sesé Esparducer respectivament, van constituir l'Assemblea del diumenge 7 de juny. També s'hi van integrar feligresos de Móra d'Ebre i de Sant Carles de la Ràpita, llocs on han exercit el diaconat. L'endemà es va celebrar la jornada sacerdotil interdiocesana.

Amb la nau plena de fidels i també situats als altars laterals de la Basílica, consagrada el 8 de juny de 1597, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va imposar les mans als dos diaques. En l'homília, el prelat es va dirigir als nous preveres amb aquestes paraules: «L'Esperit del Senyor se us dona avui consagrant-vos per a una missió que no podreu fer sols amb les pròpies forces.» Salinas va destacar que «aquesta missió us fa transparències del Crist i representants de l'Església. Per això viviu d'acord amb el que sou i no tingueu por. Beveu sempre de la font del Crist i sentireu el recolzament de la comunitat parroquial, diocesana i universal». Un cop cantat l'himne de la Mare de Déu de la Cinta, el miler de participants van felicitar els nous preveres en el decurs del besamans.

L'endemà, 130 preveres de les diòcesis de Tortosa i Sagorrb-Castelló es van aplegar a la catedral. Van copresidir l'Eucaristia Mons. Xavier Salinas i Mons. J.A. Reig. En l'homília, Salinas va demanar al doble presbiteri: «Camineu amb germanor i sembreu esperançats i altres colliran les espigues.»

J. Blanc i Bahima

Urgell

Es remodelarà el presbiteri de la catedral

LA SEU D'URGELL.— El proper setembre s'iniciarà la quarta fase de les obres de restauració de la catedral d'Urgell. Aquestes consistiran en el remodelatge del presbiteri, una nova il·luminació interior i l'acabament de la neteja dels murs interiors. Per facilitar els treballs tancaran el temple al públic des de l'octubre fins al dia de Nadal. Si bé no es pot qualificar de revolucionària la nova forma que es donarà al presbiteri sí que és innovadora, concretament a la base, l'altar, la seu i l'ambó.

La base, de frontal semicircular, guardarà l'alçada actual, però se separarà aproximadament tres metres de les dues primeres pilastres per millorar la visibilitat completa des de les tres naus i possibilitar el pas dels fidels. La seu, en pedra, serà adossada a una columna, com ho ha estat els darrers anys. El més innovador serà el volum de l'altar. El concepte del Sacrifici prevaldrà sobre el de taula. Serà més reduït que l'actual. L'altar ha de servir únicament per a l'Eucaristia, no ha de sostenir canelobres ni flors. Arquitecte i litúrgistes estudien i debaten el disseny del nou altar.

Acabada la neteja dels murs interiors s'hi col·locarà un nou sistema d'il·luminació, discret i respectuós amb l'arquitectura austera del romànic. Les obres realitzades darrerament han consistit en la renovació dels llosats del claustre i de les naus, neteja d'un sector de capitells del claustre i consolidació dels murs. El pressupost inicial és de 140 milions de pessetes, i serà cobert per la Generalitat de Catalunya, la Diputació Provincial, el Bisbat i l'Ajuntament.

Antoni Mirabet

Mons. Reig: «Hi ha silenci i desànim davant la proposta moral de l'Església»

Al saló d'actes del Seminari els 125 preveres i 12 seminaristes tortosins van escoltar el bisbe de Sagorrb-Castelló, Mons. J.A. Reig, que va pronunciar la conferència *Anunci moral de l'Església: reptes, criteris i orientacions*.

El prelat va destacar que hi ha una espècie de silenci i desànim davant la proposta moral de l'Església i que els capellans callen i tenen por, especialment des de l'encíclica *Humanae vitae*. Però va advertir que la proposta moral també forma part de l'«aneu i prediqueu» de Crist. Per a Reig, «l'Església que és Mare amorosa també és Mestra de la veritat que Jesús va predicar (...), i no es pot deslligar la llibertat de l'home de la veritat que va ensenyar Jesús. Així, superarem la disputa secular entre la llei, la consciència i la llibertat».

BARCELONA

La festa de sant Cristòfol, a la parròquia dels sants Just i Pastor

BARCELONA.— El proper 10 de juliol la parròquia dels sants Just i Pastor celebrarà la festivitat de sant Cristòfol amb actes religiosos i profans, com la tradicional benedicció d'automòbils, a l'antiga capella de Sant Cristòfol del carrer de Regomir. El culte a aquest sant es va estendre per tot Europa durant l'Edat Mitjana i se'l tenia com a protector de les pestes, fams i tot tipus de calamitats. Segons una antiga creença, qui veia la imatge del sant estava salvat de mort violenta durant tot el dia. Els caminants l'invocaven perquè els assegurés de morir sota teulat i per aquesta raó la seva

imatge es trobava en pedrons, a les vores dels camins, a les sortides de les portes de les ciutats, a les façanes dels hostals... Per la mateixa raó, en alguns pobles estrangers, el sant es considerava protector dels automòbils. La Junta d'Obra, administradora de la capella presidida per Cristòbal Sàrrias, farmacèutic del barri, va decidir que podria fer el mateix. Així, el 1907, i després de comunicar-ho al Club Automobilista de Barcelona, es van presentar deu automòbils a la benedicció. El primer que es va beneir era ocupat per Santiago Rusiñol, Ramon Casas i Miquel Utrillo. (J.C.)

SANTA MARTA SERVEIS ASSISTENCIALS

Assistència en postoperatoris, malalts crònics, malalts temporals.

Companyia a gent gran, ajuda a domicili, desplaçament a la consulta mèdica.

Tenir cura de nadons.

Servei a les clíniques i domicilis particulars sense cap imitació d'horari.

Infermeres, auxiliars de clínica, puericultores, vetlladores/ors.

Tel. 93 245 37 58 / 93 231 52 27

Vic

Onze segles de vida espiritual gràcies a l'abadessa Emma

■ L'abat de Montserrat va presidir els actes a Sant Joan de les Abadeses

SANT JOAN DE LES ABADESSES.— Les monges benedictines de Catalunya van reunir-se el 20 de juny al monestir de Sant Joan de les Abadeses per commemorar els 1.100 anys de la proclamació d'Emma de Barcelona com a abadessa del monestir. L'acte central va ser una missa presidida per l'abat de Montserrat, Sebastià Bardolet.

El sàlm 41, cantat per les monges, va acompanyar l'entrada de la comitiva que, presidida per l'abat Bardolet, es va dirigir en processó cap a l'altar major del monestir per iniciar la santa missa.

L'acompanyaven el rector de Sant Joan, mossèn Antoni Martí, i el santjoaní Mn. Esteve. Moments abans, el rector, ja acostumat a commemoracions solemnes—l'any 1987 ja havia saludat les monges que també en aquella ocasió s'havien

reunit a Sant Joan per celebrar l'onzè centenari del monestir— havia dedicat unes paraules d'ofertament i de beninguda a les comunitats i fidels allà reunits, aquesta vegada per commemorar els onze segles de l'inici de l'abadiat a Sant Joan en la personalitat rellevant d'Emma de Barcelona, filla de Guifré el Pelós.

Tot tenia regust de solidesa en la fe i de fidelitat a la terra, tal com havia volgut correspondre amb unes belles paraules una de les monges, responent a la salutació inicial del rector.

En la seva homilia, l'abat Sebastià va referir-se a la síntesi de pregària i treball que l'abadessa Emma degué de practicar per trobar temps, entre la pregària, per aixecar una gent i tot un país per poder construir monestirs i pobles sense restar

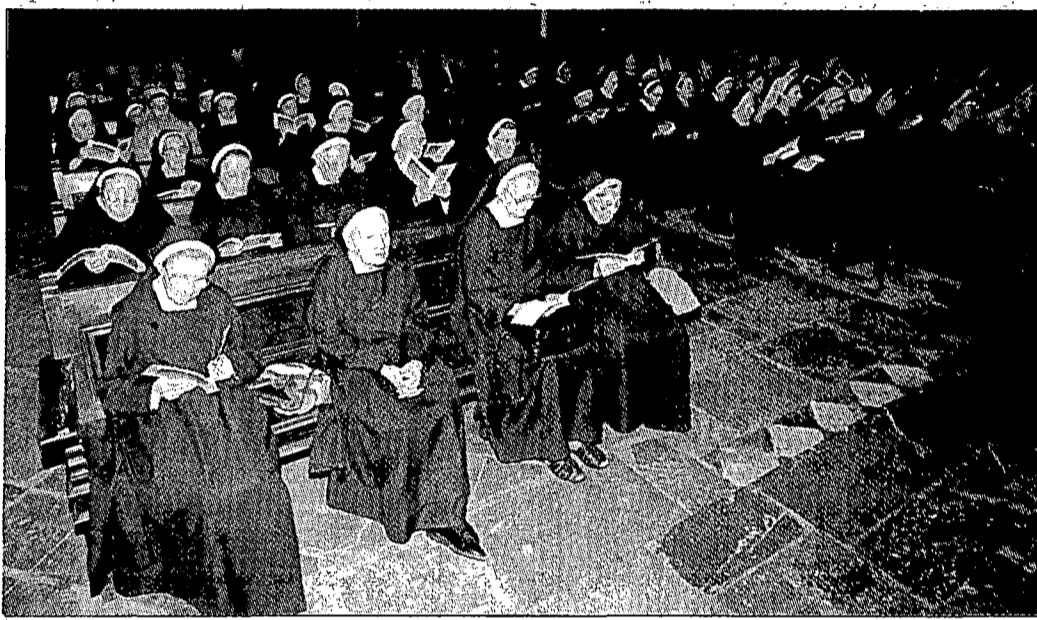
espais a la pregària més intensa. Va resumir-ho com la «profunda impressió» que li produïa la tasca duta a terme per l'abadessa 11 segles enrere «per dotar de vida, i de vida espiritual» una bona part de Catalunya.

Això deuria ser fa segles el monestir i l'abadessa. El mateix, amb una altra imatge, va ser el Sant Joan d'aquell disabte. Perquè, si bé predominaven els vels negres en una reunió de religioses

que ja fa anys que preguen i treballen sota el mestratge de sant Benet, el contrast esperançador de vels grisos, signe de juvenesa, assegurava que encara avui, com Emma, queden dones fortes, emprenedores, disposades a pregar i a treballar.

La trobada, després d'un dinar conjunt, va acabar a les sis de la tarda, amb el res de les vespres.

Xavier Bardolet

Trobada de benedictines a Sant Joan de les Abadeses.

Foto: Josep M. Bertrams

Si tu vols,
el teu anunci
el poden veure:

40.000 persones

cada setmana

a tot Catalunya.

Posa
un anunci
a

CATALUNYA CRISTIANA

Telèfon
93 490 59 88

Urgell

Mons. Martí i Alanis: «Tardarem vuit anys a tenir una nova ordenació a la diòcesi»

LA SEU D'URGELL.— El 20 de juny Joan Martí i Alanis, bisbe d'Urgell, va consagrar sacerdot Jordi Vàsquez Avendanyo, diaca de 32 anys, natural de Santa Fe de Bogotà. Una nombrosa representació del presbiteri d'Urgell, els diaques i els fidels de les diferents parròquies de la diòcesi van solemnitzar la celebració.

A l'homilia, el bisbe Martí i Alanis va recordar «la necessitat de líders que guiïn el Poble de Déu». També va dir que «almenys tardarem vuit anys a poder assistir a l'ordenació sacerdotal d'un jove del bisbat», i va exhortar els fidels a pregar per les vocacions. Van assistir a l'acte litúrgic quaranta sacerdots, dos diaques, els tres seminaristes, el pare i tres familiars del nou sacerdot. El dia 21 de juny va presidir l'Eucaristia a la catedral amb assistència dels feligresos de la Seu d'Urgell, que van obsequiar generosament el sacerdot. Després, una vuitantena de feligresos de la Seu d'Urgell presidits pels sacerdots de la ciutat van compartir un

Jordi Vàsquez Avendanyo.

sopar festiu. Aquest mes de juliol Mn. Jordi ha viatjat a Bogotà per compartir la seva joia amb familiars i amics, i l'agost s'incorporarà al treball a la parròquia de Les Escaldes-Engordany.

Jordi E. Vàsquez va començar el primer curs d'estudis eclesiàstics al Seminari Diocesà de la Seu d'Urgell el setembre del 1993, ha conviscut amb Mons. Martí i Alanis i és molt estimat pels feligresos de la Seu d'Urgell, parròquia on s'ha iniciat en el treball pastoral.

Vàsquez és l'onzè jove colombià consagrat sacerdot a la diòcesi d'Urgell. Actualment, hi ha tres seminaristes d'Urgell al Seminari Interdiocesà de Barcelona i

està previst que el setembre un grupet de joves colombians ingressin al Seminari Diocesà de la Seu d'Urgell, on també és possible que hi hagi la incorporació d'un noi del bisbat.

Antoni Mirabet

Vic

La constància de pujar cada any al Matagalls

■ S'inaugurarà en l'Aplec una font dedicada al P. Clotet

VIC.— El proper 12 de juliol se celebrarà la 49ena edició de l'Aplec del Matagalls, que reunirà, com cada any, al voltant de 2.000 persones en aquest cim emblemàtic del Montseny. Les activitats començaran amb el repartiment de medalles a la constància per als més veterans de la trobada.

Tres dels assistents opten a un reconeixement perquè aquesta pot ser la seva 46ena participació en l'aplec: Tomàs Sanjust, de Barcelona; Joan Castellsagué, de Granollers; i Teodor Terrazas, de Sabadell. També el bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix, que presidirà la celebració de l'eucaristia a dos quarts d'onze, rebrà la medalla que acreditarà la seva 15ena participació a l'aplec, mentre que el seu secretari, Mn. Josep Jutglar, ja arriba als 30 anys de veterania.

Joan Alsina, un dels organitzadors de la trobada, destaca que l'aplec «sempre ha tingut una bona participació, tot i que hi ha hagut anys en què el temps no ha acompanyat». Més d'una vegada, per exemple, la missa no s'ha pogut fer a la creu del Matagalls a causa del vent; en canvi, «baixant 10 metres ja canviava tot».

Aplec del Matagalls, juliol de 1996.

Cada any, els participants a l'Aplec del Matagalls deixen una empremta visible del seu pas per la trobada. En aquesta ocasió serà la font que es dedicarà al pare Jaume Clotet, cofundador de l'orde dels claretians, amb motiu del centenari de la seva mort, i que s'ha construït a la carretera de Sant Marçal. La font, obra de l'artista de Viladrau Àngel Rabat, s'inaugurarà a la baixada de l'Aplec, al migdia. Jaume Clotet (Manresa, 1822 - Barcelona, 1898) es

va formar al seminari de Vic, i va ser ordenat sacerdot a Roma el 1842. Va ser cofundador, amb el pare Antoni Maria Claret, de la congregació de missioners Fills de l'Immaculat Cor de Maria, de la qual en va ser secretari general entre 1888 i 1895.

El finançament s'ajuda a cobrir gràcies a l'Associació d'Amics de l'Aplec i amb la venda de gorres, samarretes, pins, clauers i àlbums de fotografies.

Xavier Bardolet

MALLORCA

Nou conveni d'atenció als toxicòmans

PALMA DE MALLORCA.— El bisbe de Mallorca, Mons. Teodor Úbeda, com a president de la Fundació Home Lliure, i el conseller de Sanitat del govern balear, Francesc Fiol, van firmar el 24 de juny al Palau Episcopal un nou conveni de col·laboració en el tractament de toxicòmans a fi de lluitar contra la drogodependència, tal com duen a terme aquestes dues institucions des de 1986.

Segons estableix el conveni, la conselleria de Sanitat del govern balear es compromet, durant els pròxims quatre anys, a invertir 45 milions anuals en els programes d'atenció a persones drogodependents que desenvolupa la Fundació Home Lliure a través del Projecte Home. L'aportació de la conselleria representa una quarta part del pressupost total anual que administra el Projecte Home de Mallorca. Cal destacar que aquest nou conveni té una durada de quatre anys, a diferència dels anteriors, que tan sols tenien una vigència anual o bi-anual.

El director del Projecte Home, Mn. Bartomeu Català, ha destacat l'augment del nombre de persones que demanen ajuda en aquesta institució. (G.F.M.)

TORTOSA

Més de 500 pelegrins a Lourdes

TORTOSA.— Un total de 518 persones van pelegrinar al santuari de Lourdes entre els dies 26 i 30 de juny. El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, que no coneixia Lourdes, va participar en el pelegrinatge.

Els pelegrins tortosins es van coordinar amb actes comunitaris d'altres pelegrinacions, actes que aplegaven una mitjana de 18.000 persones, entre els quals cal destacar la missa internacional del diumenge 28 de juny. L'eucaristia va ser presidida per l'arquebisbe de Vittorio Veneto, Mons. Alfredo Magaroti, acompanyat per quatre bisbes i tres-cents preveres.

El consiliari Mn. Antoni Cunill, en la missa de cloenda, va llegir una lletania d'acció de gràcies als cooperadors i va suggerir la conveniència del seu relleu, ja que ha servit el càrrec durant dos triennis. (J.B.B.)

SERIE PENSAMIENTO

Biblioteca Palabra

ROMANO GUARDINI
MAESTRO DE VIDA

Una espléndida biografía, la primera en español, que nos muestra con detalle tanto la vida como el mensaje de este brillante pensador cristiano.

2.400 ptas.

SU PAPEL SEGÚN LA NATURALEZA Y LA GRACIA

La mujer recoge toda una serie de ensayos y artículos inéditos hasta ahora en español, en los que la autora reflexiona sobre la identidad de la mujer y su situación en la sociedad

2.200 ptas.

COLECCION

AURELIO FERNÁNDEZ

Compendio de Teología Moral

Prolog. de Mons. Blázquez

3.600 ptas.

EL MENSAJE MORAL DE JESÚS DE NAZARET

AURELIO FERNÁNDEZ

2.500 ptas.

El matrimonio

Teología y vida

2.600 ptas.

HISTORIA DE LA IGLESIA
I. LA IGLESIA ANTIGUA Y MEDIEVAL

JOSE ORLANDIS

8ª EDICIÓN

2.500 ptas.

De la "nueva moral" a la *Veritatis Splendor*

Antropología y moral

De la "nueva moral" a la *Veritatis Splendor*

1.900 ptas.

Para mayor información solicite nuestro catálogo.
De venta en las principales librerías o directamente a: **EDICIONES PALABRA S.A.**
Paseo Castellana, 210 • 28046 Madrid • Tlfs.: 91 350 77 39 y 91 350 77 20. Fax. 91 359 02 30

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Mesurar-se amb l'obstacle

Un bon amic, gran escalador, a més d'altres qualitats remarcables, se m'ha vingut a acomiadar, en un gest que li he agraït, abans d'escalar el K-2, un dels cims més difícils de l'Himàlaia. A la vegada, m'ha regalat un llibre seu en què, entre d'altres records de la seva vida, explica l'escalada a l'Everest. El final és una aresta aguda, fina i aèria. L'abisme de l'esquerra fa 2.500 metres; el de la dreta, 3.000. L'aresta és interrompuda pel Hillary Step —el graó Hillary—, la darrera dificultat abans d'arribar al cim, i que

l'autor defineix, amb raó, l'obstacle més elevat del planeta. El van superar i van assolir l'Everest. Tot abraçant-lo, el sherpa exclamà: «Summit, doctor sahib!»

Em va fer pensar en una frase de Saint-Exupéry: «La terra ens ensenya de nosaltres mateixos més que tots els llibres. I és que ens oposa resistència. L'home es descobreix quan es mesura amb l'obstacle.»

Això que diu és cert, tant si ens referim al domini de les dificultats físiques com a «l'instint —així ho anomenà Carrel— de superació espiritual», que és una gràcia divina. Com si algú ens agafés per les espatlles, quan encara hi és a temps, perquè el fang de què estem fets no s'endureixi i ens privi que es desvetlli en nosaltres el fill o la filla de Déu que habita al més pregon de l'ànima.

Ens hem de defensar de tot el que ens vulgui tancar en nosaltres mateixos: des de l'egoisme de l'amor propi, que es vol defensar dels altres, fins a les ofertes comercials, que no cobreixen necessitats, sinó que les creen i ens limiten a voler posseir. No tanquéssim pas els ulls a la claraboia —que és «amunt» en l'ideal humà, que és «verticalitat» en la recerca de Déu— que illumina el nostre camí cap a allò que som cridats a ser, i que és infinitament més important que posseir.

El món necessita éssers oberts que acceptin cobrir uns amplis horitzons amb les frondes dels seus ideals i les seves motivacions, que arriben a ser més importants que la pròpia vida.

I no es tracta tant de la pròpia superació com de la tasca que s'ha de continuar i ha de perdurar, encara que l'home singular desaparegui. Per als creients, allò que perdura i ha de continuar perdurant amb la nostra lleialtat, un segle rere un altre, és l'obra d'anunci de Déu i de salvació que Crist ens ha llegat.

Un altre estil de viure, sense motivacions i errat, perquè no hi hem estat cridats, és el furor —tan actual— de viure en el pur instant, que és, com diu un pensador del nostre temps, «una cura de l'instint de suïcidi per via homeopàtica, ja que és matar-se a poc a poc. És també un intent de suplir la necessitat d'eternitat instal·lant-se en un present discontinu, en un punt del present, sense passat ni futur». Sense passat, es renuncia a les arrels que alimenten l'avui. Sense futur, ens exposem que els records arribin a ser més importants que les il·lusions i els projectes encara no realitzats, cosa no desitjable.

Tot plegat suposa la necessitat del silenci, del recolliment, a fi de percebre aquells vincles de l'Esperit que travessen els homes i els fan arribar a ser.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Jesús, Déu i home

Jesús sempre ha apassionat els homes de totes les èpoques. Filòsofs, artistes, novel·listes i fins i tot cineastes s'han aproximat a Jesús amb mentalitats diferents. En el fons la figura de Jesús de Natzaret continua plantejant la pregunta decisiva de la nostra existència: el sentit autèntic de la vida.

Quina és la fe de l'Església sobre la figura de Jesús? Els qui segueixen la fe de l'Església descobriren en Jesús de Natzaret el veritable Fill de Déu fet home. Ell és veritable Déu i veritable home. Ni es pot

ocultar la seva divinitat ni és possible dubtar de la seva humanitat.

El Fill de Déu es va fer home naixent de Maria verge. El Verb prengué una naturalesa humana, igual que la nostra, llevat del pecat. Aquesta veritat coincideix amb la professió de fe de Pere en el camí de Cesarea: «Vós sou el Crist, el Fill de Déu vivent.» El Concili Vaticà II, vint segles després, ens ho diu meravellósament: «El Verb de Déu, pel qual tota cosa fou creada, es féu Ell mateix home, talment que, essent home perfecte, pogué salvar tothom i fer convergir en Ell tot l'univers.»

Jesús no és simplement un home molt important, o si es vol un superman, que féu coses grans, adornat de moltes qualitats i virtuts. Jesús és vertader Déu i vertader home. Només així ens apropem com cal a l'autèntica figura de Jesús de Natzaret; només així Ell és qui ens ha pogut salvar del pecat i de la mort.

No hi ha dubte que Jesús ha passat a la història com a «signe de contradicció». La incredulitat de tots els temps s'ha esforçat a fer rodar la pedra de l'entrada del sepulcre de Jesús i a segellar-lo, per tal que no se'n parli més com a Senyor ressuscitat. S'ha escrit que «potser avui som lluny d'aquells qui negaren l'exis-

tència humana de Jesús; però són a prop de nosaltres els qui el consideren un mite».

La incredulitat moderna no admet que el Déu viu i veritable pugui irrompre de sobte en la nostra història i es vulgui manifestar prenent la naturalesa humana, sense deixar de ser Déu. Som davant un misteri que no entengueren ni els contemporanis de Jesús mateixos.

L'autosuficiència de l'home s'afanya obstinadament a ser independent i amo de si mateix i de la seva història. Tanmateix, és un camí erroni. La criatura sense el Creador s'esvaeix. Sant Agustí ha afirmat: «Ens has fet, Senyor, per a tu, i el nostre cor és insàtiset fins que no reposa en tu.» Perquè, com ens diu el Concili Vaticà II, «el misteri de l'home només s'aclareix de debò en el misteri del Verb encarnat. Crist manifesta plenament l'home a l'home mateix i li fa conèixer la seva altíssima vocació».

El *Catecisme de l'Església catòlica* afirma que «Jesuïcrist és veritable Déu i veritable home. Això no significa que sigui en part Déu i en part home, ni el resultat d'una barreja confusa entre el diví i l'humà. El Fill de Déu es va fer home veritable sense deixar de ser veritable Déu.»

opinió

Zoom

De "La Croix"

El vesper dels Balcans continua en ebullició malgrat que la guerra s'acabés ja fa temps, i ara es torni moure a Kosovo, on es reclama l'autonomia que tenien i que els fou arrabassada. D'aquesta darrera edició es calcula que hi ha unes 87.000 persones desplaçades o senzillament refugiades a Albània o Macedònia. Però el gran drama dels refugiats subsisteix a tot el que fou la gran Iugoslàvia sorgida de la Primera Guerra Mundial: 1.800.000 persones allunyades del seu medi natural, acollides a l'anomenat estatut de refugiats, esperen el moment de centrar les seves vides i poder reprendre el camí en pau... una pau que encara no els ha arribat, i que sembla que se'ls nega.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Caixes de morts amb escuts de futbol

La desmesurada passió pel futbol, comentada amb encert per Tomàs Puntí a *Catalunya Cristiana* (4-VI-98), ha arribat també als cementiris. Més d'un «ultra» se'n podrà anar a la tomba en una caixa de morts amb l'escut del seu equip preferit. Les empreses funeràries presenten novetats cada any en un intent de complir les últimes voluntats del difunt. La cinquena exposició de Funermostra a València, inaugurada fa poques setmanes, presenta curiositats per al necròfil aficionat a l'esport del futbol.

Aquestes notícies les ha donades Javier Alonso en una columna a *Cinco Días* (11-VI-98). Javier Alonso diu que, a molts, la notícia els pot semblar frívola, per cridar l'atenció, però el cert és que els empresaris saben que hi haurà comandes perquè pel món corren aficionats capaços d'això i molt més.

Les multinacionals com SCI i Stewart, des de la privatització del monopoli de la funerària declarada l'any 1996, han

entrat amb força en el sector espanyol. Es calcula que mouen uns 90.000 milions de pessetes anuals i que, a moltes ciutats, el negoci està en mans de pocs. Es parla que les funeràries tracten d'aconterar tots els mortals que han mort (valgui la redundància), tant els que volen pompes luxoses com els que desitgen que les seves cendres siguin espargides. Per això a l'exposició Funermostra de València presenten altres novetats: com ara nous colors i materials per a les caixes; taüts de qualitat i, fins i tot, ecològics; per a animals domèstics, etc. I com que no solament de fèretres viu el sector, es presenta un tanatori mòbil pensat per a les funeràries de zones rurals que no disposen d'instal·lacions fixes i adequades. El tanatori de mòduls de fusta té 75 metres quadrats amb tres sales independents: una refrigerada per al difunt, una altra per a la família i la tercera amb servei de bar.

Tornant al disseny de la caixa, ha cridat l'atenció el fet de substituir el clàssic Sant Crist per l'escut de l'equip de futbol preferit. Potser aquí el que falla és el símbol. Per als cristians el Sant Crist emblemàtic recorda una altra vida després de la mort promesa per Jesús: «Tot aquell que viu i creu en mi, encara que mori, viurà i Jo el ressuscitaré a l'últim dia...»

Malgrat que l'escut pugui expressar, posem per cas, que el «Barça és més que un club», en tot cas serà en aquest món. Amb tots els mils de milions en què es mou un club de primera divisió, mai no pot garantir el darrer gol de la vida, ni que sigui fet de penalti. No seria estrany, doncs, que per satisfer els cristians —un col·lectiu prou ampli encara— les empreses oferissin, en l'exposició de l'any vinent, l'alternativa de caixes de morts amb el Sant Crist tradicional.

És monstruós el poder del diner: fins i tot intenta intervenir en com hem de ser enterrats.

Notes insignificants

Germa Adrià

Servei d'àngels

Moltes vegades, Senyor, ens has convidat a la pregària. I ens has repetit que si demanem se'ns donarà. No m'atreveixo, Senyor, a demanar per a mi. Jo sé que sóc a les teves mans, i que mai no passa res sense que Tu ho sàpigues. Però deixa'm que et demani per als meus amics.

Vull demanar-te, en primer lloc, que als pobres no els afligeixin més mals que la seva pobresa. Ja en tenen prou amb la seva vida marginal, feta de gana, de males nits, de menyspreu, d'oblits, de carències.

Avui vull demanar-te per a dos amics que aviat hauran d'operar de càncer. Per a la Mari, que als 53 anys l'hauran d'operar per quarta vegada de càncer de pit. La conec des que en tenia 23. La vaig acompanyar a l'hospital per a la primera operació el 1982. Ara viu en una habitació rellogada de rellogats. Ella i la seva mare ja gran. Des que li van dir que l'havien de tornar a operar la visito sovint. Mai no he sentit cap queixa, tan sols, quan ens acomiadem, aquell adéu dolç i un: «Germà, resi per mi.»

La seva gran preocupació és on deixarà la seva mare mentre sigui a l'hospital. Ara que ja ho té arreglat ja està més tranquil·la, tot i que té por que sigui l'«última» operació. I m'ha demanat que hi estigui present, perquè quan es desperti pugui veure una cara coneguda. Hi aniré, Senyor. I li faré un petó ben fet, perquè se'l mereix. Tu també la besaràs amb tendresa, oi, Senyor?

Després, reso per a Mani. També té 53 anys. De ric va passar a pobre; i de pobre va anar a la presó. I ara viu d'almoines i dorm al carrer o als portals. Tampoc no es queixa mai de res ni de ningú. I menys de Tu, Senyor. L'han operat de càncer d'estómac; i dos amics seus ja han mort d'un càncer semblant. No té por de morir. Ell també resa, Senyor. Quan es desperta al seu portal, o al seu caixer o al carrer, saps que cada dia es recorda de Tu.

I també m'ha demanat que el visiti a l'hospital. I que li doni una abraçada molt forta. N'hi faré una de part meva, i l'altra de part teva. Tot i que et suggereixo, Senyor, que organitzis un grup d'àngels per anar als hospitals i acompanyar, besar, abraçar i servir tots els marginats que estiguin malalts en un hospital. I, dota'ls, Senyor, de molta tendresa i molta paciència. Que no tinguin pressa per allunyar-se del malalt. Que li donin tot l'amor que ara els altres homes els neguem.

Gràcies, Senyor. M'agradaria que em possessis en relació amb aquest nou servei dels teus àngels.

Una dona inquieta

Joan Guiteras i Vilanova

saber escoltar

He trobat, repassant el meu arxiu, unes notes redactades —fa alguns anys— en la festa de Santa Teresa de Jesús. La veritat és que aquesta doctora de l'Església sempre m'ha imposat respecte i simpatia. He pensat, de vegades, que m'hauria agradat conèixer-la. El seu dinamisme, teixit d'alta contemplació i d'una aferissada acció, m'impresiona. També la seva llibertat davant de les persones i a l'interior de l'Església. Resten les seves obres literàries com a testimoni de la seva humanitat, santedat i fortalesa.

El meu escrit sobre la santa d'Àvila conté, fonamentalment, una pregària. La vaig escriure entre cometes, la qual cosa significa que jo no en sóc l'autor. No obstant això, no hi ha cap pista que em doni la paternitat del text. Ho sento molt. Qui en sigui l'autor potser ja la publicà en un altre lloc, el que fou la meua font. Ara faig reviure el seu pensament i la seva súplica. La qual cosa l'honora ni que sigui anònimament.

La pregària és així: «Gran dona inquieta! Santa trescadora de camins. Que a l'om de mules pacífiques, aguantant pluges i nevades, amb carruatges del segle XVI, a sota del sol canicular, no parant pels camins d'Espanya, fundaves colomars on pogués solçar-se Sa Majestat. Santa forta. Res no t'espantava ni et feia retrocedir, quan sabies que estava en joc la causa de Déu.

»Oh!, com necessitem avui, Teresa de Jesús, el teu coratge. Tu visqueres uns temps que no foren millors que els nostres. Però amb serenitat i equilibri, salvares totes les situacions i ajudares molt l'Església.

»Dóna'ns el teu esperit eclesial. El necessitem. Hem d'apuntalar-nos molt fort en la fe. I tenir confiança en l'Església. Tu de tot això ens en pots donar, ja que el teu cant de signe, en morir, fou: "Senyor, sóc filla de l'Església".»

Amén.

Una altra vegada la lluna

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

retrats bíblics
intencionats

Qui recordi el que vaig escriure la setmana passada, s'adonarà que, pel que fa a la lluna, tinc una doble actitud. (És una cosa semblant a la que se sent per una antiga enamorada: atracció per les antigues il·lusions, recels per les falsedats constatades.) Diria que aquesta postura correspon a la que també reflecteix la Bíblia.

Al principi, en el relat de la creació, Ge 1,14-16, l'autor no l'anomena explícitament (això em recorda aquelles persones que, amb una expressió ben ambigua, quan parlen d'un antic amor l'anomenen el «meu ex») diu: la llumenera de la nit. Ja vaig dir que els pobles veïns l'adoraven i els avantpassats d'Abraham, també. A aquesta llumenera li correspondria presidir el temps nocturn i servir com a patró de càlcul del

temps. Els calendaris més antics sempre van ser lunars. Però el comportament una mica «llunàtic» de l'astre, va exigir correccions, càlculs solars exactament, ja que qui presideix el dia és més exacte, però no del tot.

De la mateixa manera que el nostre sistema de càlcul general deriva del fet de comptar amb els dits de la mà, i d'aquí la base deu, la distribució dels nostres períodes de feina, de festa i d'adoració deriven de la lluna. Quan el nostre satèl·lit estava en la seva fase de plenitud, els hebreus celebraven una festa anomenada neomènia. En aquells temps del «hippisme», els joves que vivien, dormien i tenien els seus béns sota els arbres de Formentera celebraven les festes de la lluna. Alguns joves d'aquest lloc van venir a casa meua i s'alegraven quan m'ho explicaven, perquè jo també m'alegrava. Ho feien tot evocant

unes enigmàtiques arrels còsmiques, a mi em satisfia pels seus records bíblics.

Quan escric això em fixo en els rostres femenins de les models que presenten vestits en suplementos dominicals de diaris. Són dones lèngüides, tristes. Sembla que no hagin vist mai la lluna. (Una excepció pot ser l'anunci que es passa per televisió. És un somriure irònic, maliciós. És trist i dolent que la mirada insinuant d'una dona bonica estigui al servei de la venda d'un vehicle.)

L'autor del *Càntic dels Càntics*, en el 6,10, quan vol parlar de la bellesa de l'estimada, diu que és bonica com la lluna. El 9 de julio, és lluna plena, qui tingui l'humor de mirar-la fixament, de segur que li suggerirà moltes de les coses que diuen molts autors inspirats a la Bíblia.

Cartes del lector

Negligència injustificable

Sra. Directora,

El col·lectiu Amics de la Franja de Ponent voldria manifestar la seva reprova-
ció i la seva crítica davant l'actitud de
negligència del Govern de la Generalitat
de Catalunya, el Parlament i els bisbats
del país, especialment el de Lleida, en
relació amb el decret del Vaticà de la
segregació de les parròquies de la Franja
de Ponent que van passar el 15 de juny al
bisbat de Barbastro. Lamentem que el
decret del Vaticà no hagi tingut en com-
pte les raons de tipus geogràfic, històric,
social, econòmic, lingüístic i religiós que
posarien en dubte l'encert de la decisió.
En canvi, s'entreu que han prevalgut
més els motius de caire polític que no els
interessos de les persones. L'Església ha
oblidat en aquesta decisió que per a una
millor eficàcia del servei que té encoman-
nat ha de tenir un veritable arrelament en
les realitats temporals, tal com es va
manifestar en el Concili Vaticà II. Tam-
bé cal assenyalar que el procediment
seguit s'ha fet sense cap mena de consul-
ta als ciutadans.

AMICS DE LA FRANJA DE
PONENT

La sida

Sra. Directora,

Luc Montagnier, descobridor del vi-
rus de la sida, diu que «davant de la
pujada de la marea que comporta l'epi-
dèmia, podem elegir entre tres vaixells:
el de la fidelitat, el de l'abstinència i el
del preservatiu». He llegit aquesta frase
en el butlletí informatiu *Parlar de la sida
amb els nostres fills*, editat per la Funda-
ció "la Caixa", fet amb la col·laboració
—entre d'altres— del Departament de
Sanitat i Seguretat Social de la Generali-
tat de Catalunya. I em preguntó: per què
tan sols s'insisteix en aquest document

en l'ús d'un dels vaixells? No caldria
parlar més i millor als joves de valors
com la fidelitat i saber dominar-se?

M. DOLORS FERNÁNDEZ I
GARRIDO
Cornellà

La llibertat en alça

Sra. Directora,

Ens trobem immersos en una societat
on la llibertat és, sense cap dubte, un
valor en alça. Tot i això, cada vegada són
més les notícies que fan referència a la
violació d'aquesta llibertat. Homes que
actuen de manera intolerant amb els seus

L'accident de Capmany

Sra. Directora,

Aquests dies s'ha conegut la sentència dels inculpats per l'accident ocorregut
fa més d'un any a Capmany (Alt Empordà) on, en volcar un camió, van morir
onze ciutadans magribins. Aquell succés va posar de manifest el que ja se sabia
de feia temps, les maneres que havien d'utilitzar els ciutadans de fora de la Unió
Europea en el seu anhel d'entrar en un país comunitari, i va fer conèixer a l'opinió
pública l'extorsió que aquestes persones pateixen per part de grups organitzats
en xarxes internacionals, dedicats a l'entrada il·legal de persones, i que, sense
cap mena d'escrúpol, utilitzen qualsevol mètode per aconseguir un gran benefici
econòmic traficant amb vides humanes.

Les formes cada vegada més sofisticades d'aquestes xarxes esteses en
diferents països i la nul·la legislació per perseguir aquestes organitzacions
permeten que les xarxes mafioses cada dia tinguin més poder. A la vegada que
denunciem amb tota fermesa l'existència d'aquestes organitzacions, lamentem
que es puguin donar sentències com la de l'Audiència de Girona que, tot i
reconèixer una sèrie d'irregularitats, no ha condemnat aquestes conductes
reprobables. És deplorable que el nou codi penal de 1996 no hagi previst penes
sobre aquestes actuacions. Per tot això Càritas de Catalunya demana als diputats
i als legisladors que prenguin les mesures oportunes perquè el comerç i el tràfic
de persones siguin tipificats com a greu delictes i, com a tal, sigui perseguit.

CÀRITAS DE CATALUNYA

semblants davant de qüestions polítiques,
tècniques, culturals o religioses. És evi-
dent que aquests desconeixen que la
veritable llibertat s'ha de demostrar
acceptant la llibertat dels altres.

És la disposició a admetre en els
altres una manera de ser i d'obrar dife-
rent a la pròpia, és l'acceptació del
pluralisme. Cal tenir sempre present
que tolerància no és admetre-ho abso-
lutament tot: robatoris, violacions, as-
sassinats. Acceptant-los no es podria
viure pacíficament i la societat acaba-
ria sent un autèntic caos. Segons el
relativisme, tan estès a la societat con-
temporània, cada persona té dret a la
«seva veritat» i «al seu criteri» per
definir el que és bo i el que és dolent.
Llavors, podria pensar-se que qualse-
vol imposició de la llei és una clara
mostra d'intolerància (intolerància que
no pot tolerar-se: compte amb el cercle
viciós).

La tolerància, des del punt de vista
educatiu, és fonamental; fa que la perso-
na aprengui a esforçar-se seriosament,
des dels primers anys de l'escola primà-
ria, si vol assolir quelcom que valgui la
pena. El paper de pares i educadors con-
sistirà a ajudar els nens i adolescents a
subjectar-se lliurement a un pla exigent
perquè, sense exigència, res no es pot fer
de veritablement valuós. El paper de
l'educador és molt complicat, ja que no
es tracta d'adoctrinar sinó d'ensenyar, ni
únicament d'instruir sinó d'educar. Es

pretén, per tant, anar ajudant a treure
defectes per desvetllar així la riquesa
d'una personalitat irrepètible. En resum,
podríem acabar dient que s'ha d'educar
en llibertat.

MARIA HERNÁNDEZ-SAMPELAYO
Barcelona

Deixeu en pau el que és sagrat

Sra. Directora,

«Jugueu amb els soldats de plom i
deixeu el que és sagrat» (*Gioca con i fantil
e lascia stare i santi*), diuen els italians,
que són un poble vell i savi. Resulta trist
descobrir com els publicistes, esgotades
les seves idees, recorren últimament al
sagrat com a font d'inspiració dels seus
spots publicitaris. El sagrament de la
confessió és el més atacat en aquesta
última ratxa.

El tò burleta, ridícul, quan no ofensiu,
del sagrat en la publicitat, a part de ferir
sense cap necessitat creences i sensibili-
tats, té un efecte bumerang contra l'objec-
tiu de vendre o despertar interès per un
producte. El ciutadà i el consumidor no és
idiota ni tampoc un golafre. Es molesta,
s'indigna i pren mesures contra aquestes
situacions. Cada dia són més les associaci-
ons de consumidors, teleespectadors i radi-
oients que rebutgen el producte que els ha
empipat amb una publicitat agressiva als
propis interessos i sentiments.

Les publicacions d'alguns d'aquests
col·lectius tenen en compte fins i tot els
productes que s'anuncien en determinats
espais televisius. No únicament s'arrem-
met contra productes francesos en els
temps de la crema de camions espanyols,
també contra el que s'exhibeix en una
publicitat que ofen perquè entra a sac en
el més íntim de l'hòme: les seves creen-
ces; el seu sentit del sagrat.

MARIA TRAUD
Barcelona

Finestral de la caritat

«La solidaritat s'acosta a l'altre i el considera no solament com a "company
de camí" sinó com a persona propera, soci de la mateixa empresa, membre de
la mateixa família. L'altre és cosa teva, diu la solidaritat, per això has d'acostar-
t'hi, compartir amb ell el que tens, el que saps, el que ets...» (Comissió
Episcopal de Pastoral Social).

—Home solter, sense família. Fa temps que només té feines esporàdiques.
Acabà de trobar una feina fixa. Per pagar els deutes que ha contret, 35.000 ptes.

—Mare sola amb una filla petita. Viu aïllada a casa d'uns familiars. Per
poder aportar a les despeses generals (dos mesos), 40.000 ptes.

—Esposa ha hagut d'abandonar el domicili conjugal per maltractaments.
S'ha emportat els tres fills amb ella. Per poder pagar l'entrada d'un pis li falten
50.000 ptes.

Per a més informació: Càritas diocesana de Barcelona. Plaça Nova, 1 -
08002 Barcelona. Tel. 933 013 550.

Esqueles a

Catalunya Cristiana

Truqueu al
934 905 988

Descompte especial per
a subscriptors, parròquies
i comunitats religioses.

Itàlia

església en el món

Un misteri que es resisteix a la ciència

■ La Sant Sudari, ressò de l'Evangelí

TORÍ.— El 14 de juny es va clausurar l'exposició del Sant Sudari. Durant uns dos mesos l'han visitada 2.105.631 pelegrins. La propera exposició tindrà lloc del 26 d'agost al 22 d'octubre de l'any 2000.

Hi ha un llenç, d'origen incert, amb una imatge de naturalesa encara més incerta. No és una pintura. És un negatiu fotogràfic tridimensional. Les empremses sobre aquest llenç, anomenat Sant Sudari (Síndone), no es deuen a cap tècnica coneguda. La imatge sobre el llenç és tènue, però presenta clarament la figura d'un home crucificat. El conjunt de les tortures ens condueix al relat dels evangelis sobre la passió, la mort i la resurrecció de Jesús de Natzaret, on aquests detalls estan contemporàniament presents.

El lema d'aquesta visita o ostensió ha estat «Els homes veuran la salvació». Es tractava de no quedar-se només en la imatge, sinó a través d'ella arribar al Jesús del qual donen testimoni els evangelis. La Síndone és un pobre llenç que no es torna preciós per l'interès que desperta entre els científics i els polemistes. El Sant Sudari parla de la història de la salvació. No és Crist, però condueix a Ell i pot arribar a ser ressò d'Evangelí pel missatge que proclama.

D'altra banda, resulta una amarga sorpresa les insinuacions fetes en algun mitjà de comunicació (fins i tot catòlic) que parla d'«exhibició de fe» o de «fe estantissa». Totalment al contrari, aquesta ostensió 1998 ha estat una mostra de fe lluminosa i madura.

La diòcesi de Torí ha preparat l'ostensió durant més d'un any i ha editat una col·lecció de set volums en col·laboració amb el Centre Internacional Sindonològic de Torí. Aquesta col·lecció ofereix una lectura multidisciplinària sobre aquest llenç misteriós i fascinant. Els autors són experts estudiosos que presenten les últimes investigacions científiques.

Aquest llençol misteriós, amb la seva imatge única al món, ha tingut una forta incidència en la pietat del poble. Si tinguéssim la seguretat que va ser el mateix llenç que va embolcallar el cos de Crist, seria un record —sens dubte molt estimat—, però res més que un signe i un testimoni del sofriment de Crist. I encara que no hagués embolcallat el cos del Senyor, igualment seria un signe —estimat i llastimós— de tot el que Ell va patir en la seva passió.

Fa uns anys la Síndone també es va anomenar «reliquia» però aquest terme no és el més adient, tot i que sí que es pot anomenar icona, imatge o signe. Així ho considera la Comissió Diocesana de la Síndone i queda reflectit en una carta pastoral del cardenal de Torí, Mons. Juan Saldarini.

P. Luis M. Origlia Roasio
Barnabita de Sant Adrià de Besòs

El Sant Sudari es podrà visitar l'any 2000.

Adéu al cardenal Ballestrero

El 21 de juny va morir als 85 anys el cardenal Anastasio Alberto Ballestrero, arquebisbe emèrit de Torí. Fou nomenat custodi del Sant Sudari per Joan Pau II i va ser la persona que va impulsar la ciència per intentar aclarir el misteri del Llençol. El 1988 va permetre extreure teixits del llenç per sotmetre'ls a les proves del Carboni 14. Després de ser preposit general dels carmelites fou nomenat arquebisbe de Bari i Torí. De 1979 a 1985 fou president de la Conferència Episcopal italiana. Amb la seva mort, el col·legi cardenalici es redueix a 158 purpurats. (C.C.)

IUGOSLÀVIA

Els bisbes albanesos demanen una pau que no arriba

KOSOVO.— «L'èxode de nens, dones i de totes les persones ens mostren que la situació és cada vegada més alarmant», escriuen els bisbes d'Albània. Els prelatos denuncien les accions violentes i demanen a la comunitat internacional que busqui solucions negociades. Així mateix es dirigeixen als albanesos: «Us convidem a acollir els vostres germans en dificultats amb l'esperit de l'Evangelí de Jesucrist que s'identifica amb qualsevol home.» D'altra banda, Càritas suïssa ha destinat 120.000 francs per finançar la instal·lació d'un centre d'acollida al nord d'Albània. (APIC)

ERITREA

Units per la pregària

ASMARA.— Cristians i musulmans d'Eritrea s'han reunit per resar plegats per la pau entre el seu país i Etiòpia. Més de 3.000 fidels catòlics han respost així a la crida de l'arquebisbe d'Asmara, Mons. Zekarias Yohannes. Molts pares de soldats enviats al front han participat també en aquesta plegària. (APIC)

Des de 1979

932 175 607
932 377 663

COMPRA VENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS AL COMPTAT

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA

VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

Llibertat religiosa i la Xina: ¿dues realitats incompatibles?

ROMA.— Cardenals i bisbes catòlics nord-americans van demanar a Clinton que en la seva visita a la Xina exigís llibertat religiosa. Una petició que no va donar els seus fruits. Ja en vigílies de la visita va ser arrestat un bisbe del sud de la Xina i un altre del nord, Mons. Jia Zhiguo. També es va retirar el passaport al cardenal Ignatius Gong Pinmei, que des de 1987 viu als Estats Units després d'haver passat trenta anys a les presons xineses. El consolat xinès es va negar a prorrogar la validesa del seu passaport i li va confiscar el document. El purpurat va néixer el 1901 a Shanghai, va ser ordenat el 1930 i nomenat bisbe el 1949. El 1955 va ser detingut per les autoritats acusat d'haver organitzat una associació d'espionatge. El 1985 va ser alliberat, però va romandre sota arrest domiciliari durant dos anys, abans que es permetés la seva sortida als Estats Units per motius de salut. El 1991, el Papa va informar-lo que havia estat nomenat cardenal *in pectore* durant el consistori de 1979.

D'altra banda, les autoritats catòliques xineses reconeixen que les relacions entre la Xina i el Vaticà continuaran entre l'espasa i la paret mentre Pequín consideri l'interès del Papa per l'Església xinesa com «una ingerència en els afers interns del país». (*Fides*)

Catòlics i luterans acosten posicions

■ La firma d'un acord teològic obre una nova etapa

Martí Luter.

ROMA.— La Santa Seu i la Federació Mundial Luterana acaben de firmar un acord conjunt sobre la doctrina de la justificació. Segons Joan Pau II, «aquesta declaració no resol totes les qüestions referents a l'esmentada doctrina, però expressa un consens en veritats fonamentals».

«Aquest acord és important —explica el cardenal Edward I. Cassidy, prefecte del Consell Pontifici per a la Unitat dels Cristians— no tan sols per a la unitat de catòlics i luterans, sinó per a les altres comunitats que han sorgit de la controvèrsia de la Reforma.»

El document, que es va començar a discutir el 1967, consta de 44 afirmacions comunes que afecten veritats fonamentals sobre la justificació. Segons Cassidy, l'acord servirà perquè «les condemnes que van pronunciar mútuament els catòlics i els luterans en el segle XVI es deixin d'aplicar».

Hi ha un consens sobre les veritats fonamentals de la doctrina de la justificació, tot i que l'Església catòlica assenyala almenys tres punts en què caldrà seguir reflexionant. Segons Luter, per salvar-se tan sols cal la fe i la confiança en Déu amb independència de les obres que es facin, ja que l'ésser humà, corromput pel pecat original, no intervé en la seva salvació.

«Per als catòlics és el Senyor qui ens salva, però els homes poden col·laborar en aquest disseny de salvació. Jesús en la Creu allibera l'home del pecat i aquesta remissió es fa amb el baptisme», afirma el cardenal Cassidy.

En aquest sentit, el prefecte del Consell Pontifici per a la Unitat dels Cristians destaca que «l'Església catòlica creu que encara no es pot parlar d'un consens que elimini qualsevol diferència entre catòlics i luterans en la comprensió de la justificació».

El purpurat també ha constatat que el consens ha de ser un al·licient extraordinari per als catòlics i els luterans en el camí vers la unitat: «El diàleg pot aconseguir resultats molt superiors a les esperances que alimentàvem quan vam començar a dialogar.» Per a Ishmael Noko, secretari general de la Federació Luterana Mundial, «és un moment històric pel qual hem pregat i esperàvem».

Malgrat aquest acord, el president de la Federació Luterana Mundial, Christian Krause, afirma que la declaració no resol les divergències doctrinals entre catòlics i luterans i «no significa que hi pugui haver hospitalitat eucarística o intercomunió». (C.C.)

Protegir els drets humans, un compromís universal

ROMA.— De l'1 al 4 de juliol s'ha celebrat a Roma el Congrés sobre la Pastoral dels Drets Humans, en el marc del cinquanta aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, organitzat pel Consell Pontifici de Justícia i Pau.

En el primer dia del congrés es va dibuixar el panorama internacional de la situació dels drets humans i es va presentar el magisteri de Joan Pau II sobre aquest tema, ja que el Papa —des de la seva primera encíclica i en tota la seva activitat internacional— sempre ha donat molta importància als drets humans. Segons el secretari del Consell Pontifici de Justícia i Pau, Mons. Diarmuid Martin, «aquest esdeveniment ha tingut lloc per l'interès directe del Sant Pare».

El segon dia es va dedicar a plantejar la realitat dels drets humans a partir d'equips de treball, dividits per grups lingüístics i geogràfics. El 3 de juliol el debat es va centrar en dues taules rodones: una sobre la col·laboració de l'Església amb entitats com el Consell d'Europa o Amnistia Internacional, i una altra sobre les experiències viscudes per l'Església a Bòsnia,

Guatemala, Corea i Sud-àfrica.

El darrer dia hi va haver una audiència amb el Papa. Segons va declarar Mons. Martin a *Catalunya Cristiana*, «tots els fruits d'aquest congrés —el primer que es fa a l'àmbit mundial— serviran de guia per als futurs treballs del Consell Pontifici de Justícia i Pau. Tot i que és aviat per valorar el resultat, segur que se centrarà en la paraula *compartir*, compartir experiències, sofriment i esperança».

En aquest congrés han participat 270 persones, 50 d'elles eren bisbes, procedents d'Àfrica, Àsia, Amèrica Llatina i Europa. També estaven representades les Esglésies luterana, ortodoxa i anglicana.

D'altra banda, Mons. Roger Etchegaray ha abandonat la presidència del Consell Pontifici de Justícia i Pau per dedicar-se a la preparació del Jubileu del 2000. El seu substitut és el bisbe vietnamita François Xavier Nguyen Van Thuan. Aquest nomenament té lloc poc després que Joan Pau II hagi posat al capdavant del Consell Pontifici de la Pastoral per als Immigrants un altre bisbe asiàtic, el japonès Stephen Fumio Hamano. (C.C.)

GESMOR
DES DE 1950
Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**
En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93
Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Generalitat de Catalunya

BOMBA INCENDIÀRIA

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.

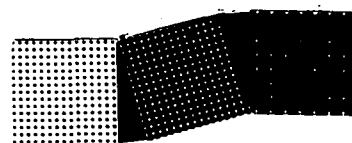
Aquest estiu, una simple burilla pot tenir la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestra del cotxe, no l'apagui trepitjant-la o faci servir el bosc com un immens cendrer.

Aquest any, aquest estiu, el perill d'incendi és màxim.

Qualsevol flama o espurna, per insignificant que pugui semblar, pot tenir conseqüències desastroses; per això, si us plau, aquest estiu no encengueu foc, enlloc.

Per a més informació: Teletext TV3, plana 626 Internet <http://www.gencat.es/darp>

Amb el suport de

Ara és demà

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

JULIOL

12. Diumenge

XV de durant l'any. Verd. Lectures: Deuteronomi 30:10-14 / Salm 68 / Colossencs 1:15-20 / Lluc 10:25-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Gualbert, ab.; Nabor i Fèlix, mrs.; Jasó, deix. de Jesús; Santes, Marciana, vg. mr.; Epifània, mr.

Festa Major: a Banyeres del Penedès, Esparreguera, Martinet, Molló (Festa del Roser), Polinyà i Viladecaballs.

13. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Isaïes 1:10-17 / Salm 49 / Mateu 10:34-11:1. Si es vol: Sant Enric, emperador (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anaclet, p. mr.; Joel i Esdres, profets.; Silas, eix. dels Apòstols; Salutari, diaca; Santa Sara vg

Festa Major: a Vilaverd.

14. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Isaïes 7:1-9 / Salm 47 / Mateu 11:20-24. Si es vol: Sant Camil de Lel·lis, fund. (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Francesc Solano, franc.; Focas, b. mr.; Optacià, b.; Just, sold. mr.; Santa Adela, vda.

15. Dimecres

Sant Bonaventura, franciscà, bisbe i doctor (MO) Blanc. Lectures: Isaïes 10:5-7.13-16 / Salm 93 / Mateu 11:25-27

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pompili M. Pirrotti, escolapi; Antíoc, met. mr.; Abudemi, mr.; Santes Zòsima i Bonosa, mrs.

Festa Major: a Torredembarra.

16. Dijous

La Mare de Déu del Carme (MO) Blanc. Lectures: Isaïes 26:7-9.12.16-19 / Salm 101 / Mateu 11:28-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vitalià, b.; Faust, mr.; Santa Rainelda i comps. mrs.; Maria Magdalena Postel, vg.

Festa Major: a Albinyana, Alió, Calafell, Carme, Llança i Navata.

17. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Isaïes 38:1-6.21-22.7-8 / Isaïes 38:10-16 / Mateu 12:1-8

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Aleix, cfr.; Lleó IV, p.; Acilí i Letanci, mrs.; Santes, Marcel·lina, vg.; Teodota, Vestina, Genària i Generosa, mrs.

Festa Major: a Celrà i Fonteta.

18. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Miquees 2:1-5 Salm 9 / Mateu 12:14-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Frederic, b. mr.; Matern, Filastre, Arnulf i Rufil, bs.; Santes, Simfosa i els seus set fills mrs.; Gundenes i Marina, vgs. mrs.

Festa Major: a Calonge de Mar i Pradip.

Lectures bíbliques

Diumenge XV durant l'any

Cicle C

Lectura primera

Dt 30:10-14

Són paraules que tens molt a prop teu per poder-les complir

Lectura del llibre del Deuteronomi

Moisès s'adreçà al poble i li digué: «Ecoltaràs el Senyor, el teu Déu, guardant els seus manaments i els seus decrets escrits en el llibre d'aquesta Llei, i et convertiràs al Senyor, el teu Déu, amb tot el cor i amb tota l'ànima. La Llei que avui et dono no és massa difícil per a tu, ni es fora del teu abast. No és pas al cel, que puguis dir: Qui és capaç de pujar-hi per anar-la a buscar i fer-nos-la conèixer, perquè la puguem practicar? Ni és tampoc a l'altra banda del mar, que puguis dir: Qui és capaç de travessar per anar-la a buscar i fer-nos-la conèixer, perquè la puguem practicar? Són paraules que tens molt a prop teu per poder-les complir: les tens als llavis, les tens al cor.»

Salm responsorial

68:14 i 17. 30-31. 33-34. 36-37 (R.: 33)

A vós us prego, Senyor, en aquesta hora propícia; escolteu-me, Déu meu, vós que estimeu tant, vós que sou fidel a salvar els amics. El vostre amor, Senyor, vessa bondat; mireu-me, responeu, vós que estimeu tant.

R. *Els humils que busquen Déu sincerament diran: «Tingueu llarga vida.»*

Jo, Déu meu, sóc un pobre sofrent. Que el vostre ajut em defensi. Els meus càntics lloaran el nom de Déu, reconeixeran la grandesa del Senyor. R.

Se n'alegraran els humils quan ho vegin; els qui busquen Déu sincerament diran: «Tingueu llarga vida.»

El Senyor escolta sempre els desvalguts, no té abandonats els seus captius. R.

Déu salvarà Sió, reconstruirà les viles de Judà; hi habitaran els serveïts del Senyor ells i els seus fills les posseiran, hi viuran els que estimen el nom de Déu. R.

Lectura segona

Col 1:15-20

Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Jesucrist és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha

creat totes les coses per ell, tant les del cel, com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell. Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha, tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

Al·leluia

Jo 6:63b, 68b

Les vostres paraules, Senyor, són esperit i vida, vós teniu paraules de vida eterna.

Evangeli

Lc 10:25-37

Per a mi, ¿qui són aquests altres?

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, un mestre de la Llei, per provar Jesús, s'alçà i li va fer aquesta pregunta: «Mestre, ¿què he de fer per tenir l'herència de la vida eterna?» Jesús li digué: «Què hi ha escrit a la Llei? Què hi llegeixes?» Ell contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces, amb tot el pensament, i estima els altres com a tu mateix.» Jesús li diu: «Has respost bé: fes-ho així i viuràs.»

Ell, amb ganes de justificar-se preguntà a Jesús: «I per a mi, ¿qui són aquests altres?» Jesús prosseguí: «Un home baixava de Jerusalem a Jericó i caigué en mans de lladres, que el despullaren, l'apallissaren i se n'anaren deixant-lo mig mort. Casualment baixava pel mateix camí un sacerdot que el veié, però passà de llarg per l'altra banda. Igualment un levita, quan arribà al lloc, passà de llarg per l'altra banda. Però un samarità que viatjava per aquell indret, quan arribà i el veié, se'n compadí, s'hi acostà, li embenà les ferides, després d'amosir-les amb oli i vi, el pujà a la seva pròpia cavalcadura, el dugué a l'hostal i se n'ocupà. L'endemà, quan se n'anava, donà dues monedes de plata a l'hostaler dient-li: Ocupa't d'ell i, quan jo torni, et pagaré les despeses que hagi fet de més. Quin d'aquests tres et sembla que va veure l'altre que hem d'estimar, en l'home que havia caigut en mans de lladres?» Ell repongué: «El qui es va compadir d'ell.» Jesús li digué: «Doncs tu fes igual.»

Salms d'adoració

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

«Tota l'Esriptura divina respira gràcia de Déu, però el llibre dels Salms és especialment dolç... La història instrueix, la Llei ensenya, la profecia anuncia, la correcció millora l'home, la virtut convenç: del llibre dels Salms, tothom en pot treure profit i medicina per a la salvació. Tothom que el llegeix té un remei especial per guarir les nafres de la seva pròpia malaltia...» (Sant Ambrós, sobre el salm 1). [...]

No és gens difícil trobar, en el salteri, expressions de l'adoració del Senyor. I, d'altra banda, és indiscutible que una pregària cristiana ha de començar per l'adoració, la lloança i l'acció de gràcies. Podríem presentar-nos d'altra manera davant del Senyor que ens ha creat, de la Roca que ens salva? La lloança per la creació és sempre la primera, com en la pregària eucarística, on tampoc falta mai —quan se segueixen les línies clàssiques— la referència a la creació.

L'adoració neix precisament d'aquesta consciència d'ésser criatura de Déu: Ell és el nostre Déu, i nosaltres som el poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia.

Aquesta adoració pot fer-se a partir de la contemplació tranquil·la del mar i de les muntanyes i de la terra ferma; però també pot fer-se a partir de la tempesta, del tro que estavella els cedres i fa espurnejar flames de foc (vegeu salm 28). Aleshores hom diria que es fa més propera la sensació de la potència de Déu majestuós, i del seu domini sobre totes les coses, en la pau del seu palau on tot canta: Glòria!

L'adoració de Déu, encara, pot prendre una altra forma: la conseqüència de la presentació de la majestat divina, del Senyor que ve com a jutge triomfant o com a salvador poderós... En aquests casos, l'adoració es fa fàcilment cristològica d'una manera directa: el misteri de Crist, la seva presència entre els

homes, la seva epifania, el seu retorn anunciat... No és gens estrany que el temps de Nadal estigui marcat pels salms de l'adoració del Senyor que ve al seu regne, i convida a un «càntic nou» (Salms 95-98).

«Enaltiu el Senyor...»

Gairebé identificant-se amb l'adoració, hi ha els salms de lloança. Encara que, d'altra banda, pocs salms hi ha al salteri que no restin vinculats, d'una manera o d'una altra, al tema de lloança. Un salm clàssic, en aquest sentit, és el salm del matí per excel·lència (salm 62): és alhora un salm de petició i un salm de lloança, però aquesta domina netament. «Els meus llavis us lloaran.»

Però són sobretot els salms del Hallel, és a dir, els salms de lloança del Senyor, els que formen un grup consistent dins el salteri. Del salm 112 fins al 117 són un autèntic recital de la lloança

divina i dels seus motius. Aquests són (bàsicament) Déu per si mateix, pel seu amor envers els homes, per la salvació que ha donat al seu poble. Altres salms, en el salteri, mantindran el mateix imperatiu: Al·leluia! Això és: lloeu el Senyor!

El breu salm 116 condensa magníficament aquesta motivació de lloança: «Lloeu el Senyor, tots els pobles, glorifiqueu-lo totes les nacions; el seu amor per nosaltres (la seva misericòrdia) és immens, la fidelitat del Senyor durarà sempre.»

La lloança del Senyor, com l'adoració, ens posen fora de nosaltres mateixos, davant d'un Altre que és més, però que no està lluny ni estrany. Per aquest motiu la lloança i l'adoració no són aterridores, sinó íntimament cordials. «El Senyor és gran, és digne d'ésser lloat, és més temible que tots els déus. Perquè els déus dels pobles són no-res, però el Senyor ha fet el cel» (Salm 96).

(Article publicat l'1 d'agost de 1991)

La radical capitalitat del Crist

(Col 1:15-20)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

Comencem la lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses, que seguirem llegint cada diumenge fins al divuitè de durant l'any. I la comencem precisament proclamant aquesta perícopa que literàriament ofereix la forma d'himne —un possible himne de la litúrgia baptismal paleocristiana?— i teològicament és un meravellós minitratat de cristologia.

En la seva carta, l'Apòstol surt al pas d'uns certs errors que s'havien barrejat a la fe dels colossencs i que entelaven perillosament la vertadera doctrina sobre la personalitat de Jesucrist. Qui era realment el Crist? Era el Kyrios —el Senyor— Fill de Déu, o era simplement un dels molts intermediaris entre Déu i el cosmos. Sant Pau proclama amb valentia i claredat el credo cristià. Crist és el Cap de tot, el Cap-Creador —alfa i omega— del cosmos, el Cap-Redemptor-Capitost —principi i fonament— de l'Església que s'endua amb la seva resurrecció tots els fidels cap a la plenitud del seu ésser

en Déu. El seguidor de Jesucrist, el cristià, doncs, no té perquè témer les forces còsmiques ni cal que es faci propicis els esperits que les mouen, com creien els colossencs que s'havien deixat inficionar per doctrines greco-jueves, sinó que amb Crist i per Crist entra de ple en una humanitat nova que fa camí cap al seu total desenvolupament i realització en Jesucrist.

La icona del Pare

L'himne té dues parts que intenten ser paral·leles: el que és Jesucrist respecte el cosmos (vv. 15-17) i el que és respecte l'Església (vv. 18-20). Així l'Església és presentada com a imatge de la nova creació —de la humanitat renovada— que Déu a dut a terme per Jesucrist. Ell, Jesucrist, és la veritable icona, la imatge del Déu invisible: «Jesucrist és imatge del Déu invisible» (v. 15a). La humanitat de Crist té aquesta missió principalíssima de ser imatge de Déu, de tal manera que, com llegim a Joan 14:9b, qui veu Jesús, veu el Pare. El Fill de Déu,

que prové d'ell —engendrat pel Pare— és també la seva semblança, el que reproduceix en ell els trets del Pare. No és cap criatura, per més excel·lent que fos, sinó Déu mateix «engendrat abans de tota la creació» (v. 15b), creador de totes les coses, fins i tot dels mateixos esperits superiors (v. 16). Ell és el principi i el fi de tot (v. 16b), i el qui manté la seva existència i la seva cohesió: «Tot es manté unit gràcies a ell» (v. 17), Jesucrist, el Fill de Déu, preexistent a tota la creació, imatge del Pare, vertader Senyor del Cosmos i de tot el que s'hi conté.

Pel pecat de l'home, el món ha esdevingut pecador. Tot el cosmos, gegantina plataforma de la humanitat, s'ha vist arrossegat al caos del pecat del món. El Creador, però, no abandona la seva obra. A l'acció pecadora dels homes, Déu hi respon amb la seva acció reconciliadora. «Per ell —Jesucrist— Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha tant a la terra com al cel» (v. 20). Es tracta d'una veritable creació nova. I el ferment reconciliador, el gran poder de recreació del món, és

l'heroica obediència del Fill. La reconciliació ens ha vingut «per la sang de la creu de Jesucrist» (v. 20). Per això ell és l'origen de la nova creació, realitzada i significada en la seva humanitat històrica i en el seu cos místic, que és l'Església, del cap de la qual, que és el Crist, i per la força de l'Esperit Sant, li baixa la vida i la salvació: «Ell és també el cap del cos, que és l'Església» (v. 18a). El nou Adam, cap i realitzador de la humanitat nova, triomfador de la mort i del pecat. «Perquè ell ha de ser en tot el primer» (v. 18c). Ja que en Jesucrist resideix la plenitud de tot el que existeix (v. 19). És, doncs, en Jesucrist que la humanitat troba la realització plena de la seva personalitat, la plena realització del projecte de Déu, i en ell, la humanitat entra de ple en la vida íntima de Déu. Per això és també Jesucrist el qui dona el seu sentit més ple i transcendent a la història. I de tota aquesta realitat i plenitud de vida, l'Església, amb Jesucrist al cap, n'és sagrament, alhora signe —i convé que sigui vertaderament significatiu— i realitat existencial.

Amics de Déu

Santa Maria Goretti, verge i màrtir, 6 de juliol

Assunta Carlini ha estat l'única mare que ha tingut el goig de presenciar la canonització de la seva filla. Luigi Goretti i Assunta Carlini, humils pagesos, van tenir cinc fills. La segona filla es deia Maria i va néixer a Corinaldo el 16 d'octubre de 1890. Molt aviat van haver d'emigrar i es van instal·lar a prop de Nettuno com a colons del comte Mazzoleni. El terreny era fèrtil, però insalubre.

Un dia, el 5 de juliol de 1902, mentre tota la família era al camp, Maria còsia a la cuina i Alessandro la va cridar: «Vine, Maria.» «¿Què vols? —va preguntar recelosa la noia.» «Tu vine —va insistir Alessandro.» Maria no va obeir. Alessandro la va agafar i va tancar la porta d'un cop de peu. Maria es va posar a cridar: «¡No, no, Sandro, per favor! Això és pecat!»

Luigi va morir víctima de la malària i Assunta es va quedar sola amb els cinc fills. Maria ajudava la mare en les feines de casa i educava els seus germans petits ensenyant-los a llegir, el catecisme i les primeres oracions. Era una nena d'un caràcter dolç, piadosa i espiritual. Assunta atenia també dues persones més que vivien a la casa i que eren jornalers de la finca: Giovanni Serenelli i el seu fill Alessandro, un jove fort de vint anys.

Alessandro no era un mal noi, però emportat per la lectura de llibres deshonestos va començar a posar maliciosament els seus ulls en Maria. En dues ocasions es va insinuar a la noia, però ella, que sentia que allò no era bo, s'hi resistia.

El jove no va poder aconseguir el seu propòsit i, enfurismat, va agafar un punxó i el va clavar catorze vegades en el fràgil cos de Maria. Malferida, la noia fou traslladada en ambulància a l'hospital de Nettuno, on va rebre els sagraments i va perdonar el seu agressor. Unes hores després va morir invocant la Santíssima Verge.

Alessandro va confessar el seu crim i fou condemnat a trenta anys de presó; allí va experimentar un gran dolor per la aquella acció irracional i un penediment sincer del seu delictes. En sortir de la presó va rebre el perdó de la senyora Assunta. Va ingressar com a llec en un convent de frares caputxins per fer penitència la resta de la seva vida.

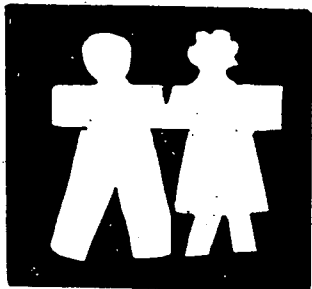
Fem catequesi

La creació de l'home i la dona

Després d'haver creat totes les coses, Déu va dir: «Fem l'home a imatge i semblança nostra.» I va crear l'home i li va donar un cos visible i una ànima invisible per la qual s'assembla a Déu. I Déu anomenà l'home «Adam». Després donà a l'home una companya semblant a ell, i l'home l'anomenà «Eva».

Déu els va posar en un lloc fèrtil —el paradís terrenal— i els va donar l'encàrrec de conrear la terra. L'home i la dona eren els reis de la creació.

L'home i la dona eren molt feliços. S'estimaven l'un a l'altre. Estimaven Déu i l'obeïen, i Déu els omplia dels seus favors. El regal més gran que Déu els havia fet era habitar en llurs ànimes abans de cridar-los a la seva presència per sempre al cel.

El sant crisma

Hem dit que la imposició de mans dels apòstols als batejats és considerada com l'origen del sagrament de la confirmació. Tanmateix, molt aviat, per tal de significar més bé el do de l'Esperit Sant, s'afegí a aquesta imposició de mans una unció d'oli perfumat (el crisma).

Aquesta unció il·lustra el nom de «cristià» que significa precisament «ungit» i que té el seu origen en el Crist mateix, aquell que «Déu va ungir amb l'Esperit Sant» (Ac 10,38). Aquest ritu d'unció ha perdurat fins als nostres dies tant a Orient —on aquest sagrament s'anomena «crismació»— com a Occident.

El crisma és consagrat pel bisbe —amb la participació de tots els preveres concelebrants— durant la missa que té lloc el dijous sant a la catedral, i que per aquest motiu s'anomena «missa crismal». Durant la pregària sobre l'oli el bisbe diu: «Us supliquem Senyor, que, amb el poder de la vostra gràcia, beneïu aquesta mescla d'oli i perfum i en feu per a nosaltres un signe sacramental de les vostres benediccions. Que aquests germans nostres, que seran ungits amb aquest crisma, rebin l'abundor dels dons de l'Esperit Sant, i que els llocs i els objectes ungits amb aquest oli, quedin consagrats.»

Pels camins de la Bíblia

Carta als cristians hebreus

Sembla clar que aquesta carta no és un escrit de l'apòstol Pau. Cal veure l'estil literari i les categories teològiques. És cert que la tradició de les esglésies orientals va atribuir sempre a Pau aquest escrit, però les esglésies occidentals, més sensibles a les diferències d'estil, no va inscriure-la fins el segle IV.

D'altra banda, no es pot negar que en el conjunt del Nou Testament, la carta als hebreus és propera al món teològic de Pau.

Els destinataris: no es pot conèixer amb exactitud la comunitat a la qual l'autor s'adreça. S'ha pensat en les comunitats de la diàspora jueva. És evident que l'escrit pressuposa un coneixement profund de l'Antic Testament. Tradicionalment s'ha parlat de la comunitat de Jerusalem. Concretant més, sembla adreçada a cercles sacerdotals. La comunitat experimenta un profund enfonsament per les persecucions. Interiorment se sent dèbil i buida.

El tema exclusiu de l'escrit és la persona de Jesucrist, fill de Déu, superior als àngels i a Moisés. L'autor ha subratllat la idea central: «Crist redemptor, fill de Déu

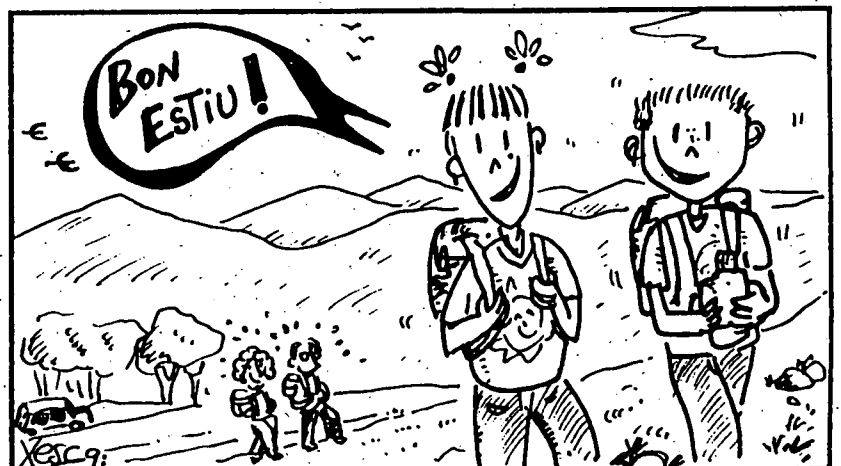
per naturalesa, és el mitjancer de la nova aliança, és el suprem sacerdot dels homes. El seu sacrifici expia els pecats d'aquests i és la porta del cel.»

L'autor ha sentit la necessitat de tractar exclusivament d'aquests temes a causa del perill que amenaçava la comunitat cristiana de Jerusalem, afligida per dubtes i defallències davant del culte cristià, pobre en comparació del que es desplegava en el temple de la ciutat santa. Calia una demostració de l'excel·lència de la nova religió, prenent com a base allò que té de més excels: el sacrifici.

Les llargues contraposicions entre l'únic sacrifici de Jesucrist i els múltiples sacrificis del temple són la resposta cristiana a l'eterna pregunta sobre el camí veritable de la plenitud i la salvació humana.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

1
LA LAIA I L'ORIOI PER L'ESTIU
VOLEN SENTIR LA NATURA
I SE'NVAN AMB ELS PARES FORA DEL NIU
AMB L'IL·LUSIÓ DE L'AVENTURA.

Aprendre a créixer, aprendre a viure

■ Una entitat de mil socis arrelada al barri de Gràcia

El 1855 neix els Lluïsos de Gràcia, una associació que es crea amb la voluntat d'educar els infants i els joves en el lleure. Aquesta entitat ofereix, a més, als adults la possibilitat de fer «aquelles activitats que puguin servir eficaçment a la seva formació i la seva distracció». Des d'un primer moment, l'entitat ha estat arrelada al barri de Gràcia, on encara avui desenvolupa una gran activitat sociocultural.

Amb gairebé cent cinquanta anys d'història, els Lluïsos s'ha convertit en quelcom molt propi del barri de Gràcia. Tot i que la majoria de socis, uns mil, procedeixen de Gràcia, la fama dels Lluïsos ha superat les fronteres del barri. La plaça del Nord acull el local, un edifici que amaga les dependències on es realitzen les activitats de l'entitat, que no són poques.

És pràcticament impossible que una persona no trobi una secció als Lluïsos on poder ocupar el seu lleure. Lliberat Hosta, tesorero de l'entitat, explica que «tenim una muntanya de seccions i l'objectiu de l'associació és la formació dels joves i dels infants en tres vessants: el cultural, l'esportiu i l'aprofundiment de la fe».

L'entitat té una àmplia oferta d'activitats en les quals ocupar el lleure: grups de teatre, de Tercer Món, ping-pong, excursionisme, fotografia, agrupaments escolta, esplai, bàsquet (des de l'escola infantil fins als que juguen en competició), corals (El Virolet, Sinera, Cantiga i Vent del Nord), entre d'altres. Gairebé totes les seccions que conformen els Lluïsos pertanyen a alguna federació. La catequesi es redueix a la formació d'adults, ja que de la catequesi infantil «ja se n'encarrega l'escola o la parròquia», matisa Jordi Casso, vocal de manteniment.

L'ecologia també ocupa el seu lloc en el centre. A partir d'un cicle anomenat «Els Lluïsos i l'ecologia», en aquests darrers mesos s'han creat objectes amb material devaluat o en

desús i que són una resposta a la societat de consum.

Una cita molt important per a l'entitat és la festa de Sant Lluís, un dels principals patrons de la joventut. El mes de juny passat els Lluïsos van celebrar aquesta festa amb el cinquanta aniversari de la Declaració dels Drets Humans com a teló de fons. Totes les seccions participen en aquesta festa: teatre, exposicions, bàsquet, concerts, etc. Enguany s'han dut a terme les mostres «Teixit amb dignitat», cedida per Setem, i «Dibuixant els drets humans».

Un «miracle permanent»

A partir dels sis anys és l'edat en què es comença a anar al centre. «Als 18 o 20 anys hi ha alts i baixos, la gent es casa i deixa els Lluïsos, però quan tenen fills que estan en edat de venir al centre, tornen els pares», constata Lliberat Hosta.

Per a Jordi Casso, «el nostre centre

és un miracle permanent. Hi ha problemes, però es van solucionant. En el moment en què els Lluïsos van començar a adaptar-se fàcilment a novetats, deixant morir coses que no calia mantenir, aquesta flexibilitat i elasticitat va permetre que creés escola».

Els Lluïsos de Gràcia representa molt per a Lliberat i per a Jordi, «la nostra vida», com diuen ells. Jordi explica, a tall d'anècdota, la importància del centre: «El meu pare va ser president; jo he estat president; em vaig casar amb una noia de la casa i el seu pare també va ser president i el seu avi també. Representa la meua vida i ho ha estat tot.» Segons Lliberat, «l'esperit dels Lluïsos és aquesta unió que hi ha, és aquesta cosa que es pot palpar i que amara tota aquesta casa».

Diferents generacions es troben en aquest centre, unes 700 famílies, i comparteixen experiències i, en definitiva, una manera de veure i viure la vida.

Nous paviments, noves instal·lacions i noves il·luminacions revolucionen aquests dies els locals dels Llu-

isos. Una nova transformació per afrontar un futur que implicarà nous canvis i «estar al dia per no perdre el tren —assegura Jordi Casso—, perquè la gràcia és en aquesta plasticitat i en anar mantenint-se».

Després del parèntesi d'estiu els Lluïsos tornaran el setembre a reprendre totes les seves activitats. L'horari habitual del centre és de dilluns a divendres de 17.30 a 24; els dissabtes de 8.30 a 24, i els diumenges de 10 a 14.30 i de 17 a 21.30. La secretaria funciona de dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

Rosa María Jané Chueca

LLUÏSOS DE GRÀCIA
PLAÇA DEL NORD, 7-10
08024 BARCELONA
TEL. 932 183 372
FAX 932 182 058

Façana dels Lluïsos de Gràcia.

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

IncaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Carta dels bisbes als joves de les diòcesis de Catalunya

Amic/amiga,

Els bisbes de Catalunya ens adrecem a tu i als teus companys joves, sense cap exclusió, si bé ho fem d'una manera especial a tots els qui sou creients, i sobretot als qui heu rebut el sagrament de la confirmació i cerqueu, ni que sigui a les palpentes, el vertader sentit de la vostra vida. Et parlem d'una manera directa i amb amicitat. Volem apropar-nos a la teva realitat, perquè ets estimat de Jesucrist i perquè tu i els teus companys joves sou l'esperança per a l'Església i per a la societat.

1. Et convidem a recordar, des del cor, algunes experiències viscudes que podries reviu.

Desitjaríem que et sentissis satisfet pel camí fet d'ençà que has connectat amb un grup de cristians i, sobretot, pel que has viscut el dia de la teva Confirmació. No s'obliden fàcilment els profunds sentiments que tots teníeu aquell dia a l'església.

D'altra banda, tot i que et sents satisfet de ser jove, cada dia constates que això de ser jove també comporta certes dificultats. Els joves, ara per ara, no ho teniu gaire fàcil per a trobar un lloc en la nostra societat. Les dues impressions són prou fortes. Sempre ha de ser ben rebut allò que t'ajudi a **clarificar-te**.

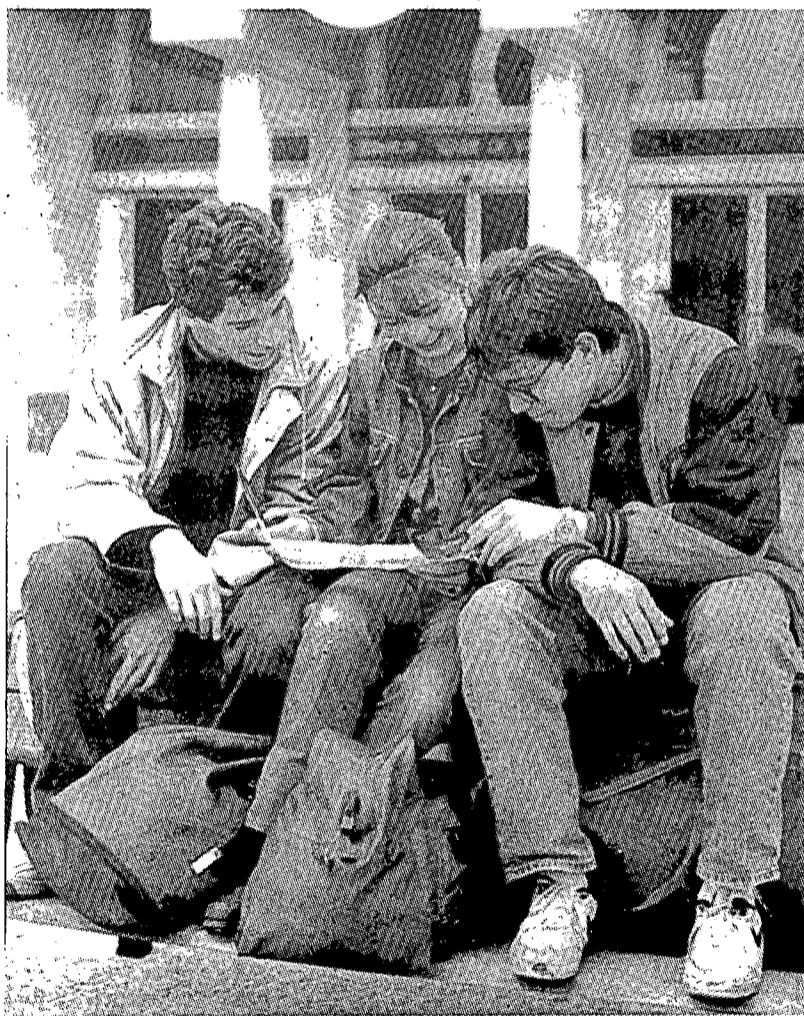
2. **El dia de la Confirmació** ha estat un dels moments de la teva vida en què més has vibrat per dins. Ho recordes molt bé. L'església estava plena de gom a gom: amics, familiars, gent de la parròquia, comunitats, grups, els religiosos, els mossens, el bisbe... Molta estona abans, els companys del grup de música ja estaven posant a punt els instruments i afinant. Recordes bé el temps de preparació. Aquells anys de formació personal i en grup. Al començament, no sabies gaire a què venia tot plegat. Després, a poc a poc i obrint la pròpia vida a la paraula corpredora i fonda de Jesús, el grup es va anar enfortint. Encara més, si vas poder tenir uns dies de recés i es va poder parlar més clarament de la vinguda de l'Esperit Sant que confirmava el do rebut ja en el baptisme.

Aquell dia hi havia molta marxa interna, que agafava a tots per dins. Recordes el moment? Fou com una guspira, un instant de profunda pau i d'eufòria. **La pau** que només trobem en l'amistat amb Déu. Aquella experiència, **aquella vivència, és ara a la base de la teva vida de fe com a creient**. Si ara et preguntessin per què creus, no intentaries respondre amb demostracions, sinó que explicaries el que has viscut: unes experiències internes i comunitàries sobre Déu, que **han donat un estil diferent a la teva vida**.

3. Tu segurament estàs estudiant, o potser ja treballes, o estàs a l'espera d'un lloc de treball. És important que, facis el que facis, prenguis consciència de tot el que has

rebut de part de la teva família i dels amics, de l'escola, de la parròquia, de la gent que t'estima; i sobretot del que has rebut de part de Déu. Se t'ha donat molt, i ara pots oferir-ho als altres. No t'ho pots guardar. **La confirmació t'ha fet testimoni de Jesús**.

Entre la gent que t'envolta, a l'institut, a la universitat, a la feina, a la colla d'amics i als llocs d'esport i de diversió... **hi ha tantes maneres de pensar...** I a més, **n'hi ha que no han pogut captar el valor de la nostra fe**, i que ser cristià i viure de debò la fe en Jesucrist és sobretot una experiència joiosa de realització per-

Quin estil de vida busquen els joves?

sonal. I cal que algú els ho comuniqui.

La teva fe crea interrogants. Hi ha qui, quan sap que ets creient, queda un xic desconcertat. Generalment, això només t'ho diuen en moments molt especials, o bé quan un fet desgraciat ens colpeja. Potser n'has fet experiència quan hi ha hagut la mort d'un company o d'un amic en un accident. Tothom calla sense gosar dir res. Hi ha desconcert. És com si haguessis caigut una mena de lloça al cor de tothom. Aleshores surt la qüestió: «Si hi ha Déu, què hi diu, què fa?»; «hi ha alguna cosa després de la mort?»; «com ho podem saber?». Potser algú se t'acosta i et diu: «Ah! Tu ets creient: quina sort que tens!» N'hi ha que et diuen: «No et pensis, jo també parlo de vegades amb *Algú*: no sé ben bé qui és, però *em va*.»

4. **Vius enmig de dues situacions:** la

teva vida en el context de la comunitat cristiana i la teva vida en el context de la societat. La primera respon a una opció que vas prendre, a una crida que algú et va fer i a unes amistats que hi vas trobar. La segona és fruit d'una sèrie de circumstàncies. Tu et sents immers en ambdues situacions. I costa de lligar-les.

5. **La comunitat cristiana** ara la veus molt diferent d'abans. T'hi has ficat i has conegut molta més gent. És possible que, a tu, el que t'interessi més sigui el teu grup de fe i el moviment cristià on potser participes. Perquè, a poc a poc, en el grup, heu anat aprofundint en el valor del silen-

tiana, dels catequistes i del teu grup, s'hi ajunta també la influència, que notes en tu i els qui t'envolten, de la societat. Una societat que, a més de moltes coses positives, és cert, alhora et va proposant uns models de comportament força buits, que aboquen al consumisme i a l'individualisme, on la persona compta poc i on costa de trobar amor autèntic.

En el món escolar, tot i valorar la formació integral que es proposa donar, també es fa difícil poder resistir l'egoisme i la competitivitat; l'educació té mancances i no dóna prou iniciativa als mateixos joves. I costa de trobar feina, i els qui la troben és amb un contracte bastant explotat i que no permet de viure sense dependre de la família. La societat enlluerna amb els seus èxits, especialment científics i tècnics, però es continuen generant marginacions insuportables i pobreses materials i espirituals molt grans; i continuen sorgint preguntes que esperen resposta. **No és camí fàcil ser creient i bona persona enmig d'una societat que tu vas descobrint poc solidària.**

7. Què et proposem, doncs? En arribar a aquest punt, la teva resposta radical ha de ser **mirar cap a Jesús**. Nosaltres et proposem que creguis en Jesús i que li obris el teu cor, perquè Ell hi pugui habitar com a Salvador. Ell és l'únic camí, l'única veritat i la vida que no defrauda mai. És l'únic capaç de respondre plenament a les expectatives de tota persona humana. Jesús no és només un gran personatge del passat o un mestre de vida i de moral, amb unes idees molt bones. Ell és el Senyor que morí per nosaltres i que, ressuscitat, ara està viu i actuant. És el Déu que s'ha fet germà de tot home i de tota dona, amb el qual es pot dialogar, experimentant així la joia de l'amistat, l'esperança enmig de les proves i la certesa d'un futur millor. **Ell t'estima i et vol amic seu**, actiu enmig del món en què t'ha tocat de viure, i compromès a transformar-te a tu i a transformar el món, amb l'únic poder que conveç, el de l'amor.

És Jesús qui amb la seva vida ha traçat el camí perquè el puguem seguir, que és el camí de l'amor autèntic, el do d'un mateix. Donar-se del tot per amor, aquí hi ha el secret de la crida a estimar, que segur que tu també sents. **¿No voldries estimar, i estimar de debò, i estimar sempre?** Aquesta crida que sents a un amor que vol ser pur i gran, és la que condueix al matrimoni o al sacerdoci o a la vida consagrada... **No posis límits a l'amor**. I procura viure l'd'acord amb el projecte de Déu que Jesús ens ha revelat. Sí, és una opció exigent, però estem segurs que no et conformes amb mitges tintes.

Amb Ell tot ho pots. Ell és ja el teu amic lleial i fidel, que mai no et fallarà, ni

Una pauta per a la reflexió

Aquesta carta no voldria excloure cap jove, especialment si és en recerca de la veritat, si bé va adreçada clarament als joves creients, que han rebut ja el sagrament de la Confirmació.

Partint de l'experiència ben positiva de la catequesi preparatòria i la celebració de la confirmació, condueix vers un discerniment en la vostra vida, descobrint la centralitat de la persona de Jesús, l'únic

Salvador, i la força del do de l'Esperit Sant que és en vosaltres.

Pot servir també com a pauta de reflexió i d'interiorització. Seguint els deu punts en què està estructurada, pot ajudar el vostre grup de fe o de revisió de vida o de catequesi de joves, a cercar, entre tots, les respostes personals als temes que aquesta carta suggereix.

1. CLARIFICAR-TE

Dues possibilitats: anar tirant o intentar aclarir idees i sentiments. Val la pena això últim. És una oportunitat. Et trobes entre dues situacions molt diferents: la comunitat i la societat. Sents la necessitat de clarificar-te?

2. AQUELLA CELEBRACIÓ DE LA CONFIRMACIÓ

Recordes el moment de la teva confirmació? Com una guspira, un instant de profunda pau i d'eufòria. La pau que només trobem en l'amistat amb Déu. Aquella vivència, és ara a la base de la teva vida de fe com a creient?

3. HI HA TANTES MANERES DE PENSAR...

N'hi ha que no han pogut captar el valor de la fe cristiana, ni que aquesta fe sigui una experiència joiosa de realització personal. Però també hi ha qui et diu: «No et pensis, jo també parlo amb Algú, no sé qui és, però em va.» ¿És important, per a tu, la fe?

4. VIURE ENMIG DE DUES SITUACIONS

La comunitat i la societat. Et trobes ficat en

totes dues. La primera respon a una opció i a una crida, la segona a les circumstàncies socials. Et costa de lligar-les?

5. LA COMUNITAT CRISTIANA

Els grups de joves són importants. Et recorden «que hi ha gent que t'estima» i que t'ajuda a fer camí des de la fe. Cal donar gràcies per tot el que hem rebut i rebem a través de la comunitat cristiana.

6. LA SOCIETAT

Sembla que els joves estan en el punt de mira de la societat, però en el fons, us necessiten? No és camí fàcil ser creient i bona persona enmig d'una societat que vas descobrint poc solidària.

7. MIRAR CAP A JESÚS

Et proposem que creguis en Jesús i que li obris el teu cor, perquè Ell hi pugui habitar com a Salvador. Ell és l'únic capaç de respondre plenament a les expectatives de la persona humana. Ell és el teu amic lleial i fidel, que mai no et fallarà ni et deixarà sol. Cal donar-se del tot per amor. Podràs estimar com Ell. No

posis límits a l'amor. És una opció exigent. La valores?

8. L'ESPERIT ÉS AMB TU, DEIXA'L FER!

Déu t'ofereix una força: el do de l'Esperit Sant. El duus a dintre el cor, és la llum, és l'Amor. És el que fa que aquell Jesús històric, de fa temps, sigui Jesús Salvador per a tu, ara. En el silenci pots adorar l'Esperit de Vida i d'Amor.

9. DE L'ADORACIÓ A L'ACCIÓ, AJUDAT PER LA COMUNITAT CRISTIANA

Transforma el teu entorn; creu en la força de l'amor que renova les persones, les cultures i el món. Vols projectar la vida segons els grans ideals i els autèntics valors evangèlics?

10. ESTIGUES CONTENT DE SER CRISTIÀ

L'Esperit Sant t'acompanya, t'ajuda, et treu les pors i et fa sentir el goig interior. Et guia cap a un amor sempre més gran i més generós. No neguis res a Déu. Fes-te el teu programa de vida: pregària, lectura de l'Evangeli, Eucaristia, reconciliació, grup de fe i amor servicial per a tothom.

de deixarà sol. Sota la seva influència, podràs estimar com Ell, seràs capaç de donar testimoni d'Ell, podràs ajudar els teus companys a créixer en amor i en fe, i trobaràs el sentit de la teva presència en la societat. **No es tracta de fugir quan ens topem amb les dificultats, o d'abandonar, pensant que no hi podem fer res. Venç el mal amb el bé.** Però, això sí, amb bon humor, bona marxa interna i bona dosi de constància.

Potser tu penses: «Pobre de mi, si amb prou feines m'entenc... Em sento bastant limitat, per no dir molt... Com ho podré fer?»

8. Déu t'ofereix una força: el do de l'Esperit Sant. Ell és amb tu, deixa'l fer! Deixa't portar per Ell i segueix les seves inspiracions. Com el vaixell que es deixa dur pel vent, fes que Ell guii sempre la teva vida. Ell no ha marxat, el duus a dins del cor, és una presència, és la llum, és l'Amor. No és anònim, és personal. És el qui fa, dintre teu, que aquell Jesús històric sigui precisament Jesús Salvador per a tu. Sí, Jesucrist mateix deixa de ser un passat de vida, mort i resurrecció, per a esdevenir present i vivent per a tu i per a l'Església d'avui. L'Esperit Sant transforma el passat en present. Déu t'ofereix una força, la seva força, el seu Amor.

La presència de l'Esperit el dia de la Confirmació va ser esclatant, avui és íntima. Cal que entris dins de tu mateix, potser a les palpentes, però amb la llum de

la fe i l'emoció dels sentiments. Entra pel viarany del cor, i en el fons de tot, com en un llac subterrani, l'aigua ben quieta, sense fer soroll, en el silenci, **adora l'Esperit Sant, Amor de Déu Pare i de Jesucrist, el Senyor. Avui et torna a cridar, t'insinua el camí amb suavitat, tendresa, força i amistat.**

9. Aquesta experiència et farà veure la necessitat de millorar tant com puguis el teu entorn, tot humanitzant la vida i les relacions, respectant la dignitat de tota persona, dialogant amb tothom i confiant sempre. **Creient, sobretot, en la força transformadora de l'amor, que renova les persones, les cultures i el món.** Sempre amb el coratge d'un somriure, amb la tendresa d'una mirada amable i amb la força d'una voluntat de millorar la situació.

Quan un jove creu en Jesucrist ressuscitat, descobreix que la vida no s'acaba aquí baix, que el present no és el tot de la vida humana. No et pots instal·lar mandrosament en el present. **Projecta, per tant, la teva vida mirant amunt, enlaira, vers els grans ideals i els autèntics valors que brollen de l'Evangeli.** I trobaràs la vida per sempre i la felicitat que anheles. Tingues confiança en aquest Esperit Sant que t'ha estat regalat pel baptisme i la confirmació, i que et dona vida eterna cada vegada que celebres l'Eucaristia. **De l'adoració a l'acció, ajudat per la comunitat cristiana; aquest és un bon itinerari.**

10. Et deixem amb els teus pensa-

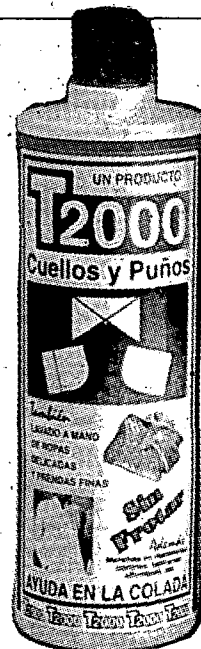
ments. Ha estat una trobada molt bona. Potser tu ho llegiràs sol o en el grup. És igual. **L'Esperit Sant t'acompanya, et guia cap a un amor sempre més gran i més generós,** et treu les pors i els complexos, i t'ajuda a posar-te a treballar... per retornar després a la pregària íntima i a la trobada comunitària, formant Església. **Fes-te el teu programa de vida i segueix-lo:** llegeix cada dia un fragment de l'Evangeli i prega; no deixis les trobades del grup de fe; sobretot, no deixis l'Eucaristia del diumenge, que és la nostra llum i la nostra força per al camí; tingues un cor reconciliat amb Déu i el pròxim; i estima

tothom amb obres i de veritat.

En algun altre moment ens tornarem a trobar. Si ho vols, també tu ens pots escriure. Esperem que ens puguis dir: «M'heu fet pensar i m'heu animat a pregar i a estimar. **Estic content de ser cristià. Miro de no negar-li res a Déu,** quan veig que és Ell qui m'ho demana.»

No desitgem res més que això: que Déu et beneeixi, i que la Mare del cel, la Mare de Déu de Montserrat pregui per tu i per tots nosaltres, en tot moment.

Els bisbes de Catalunya
Pentecostà 1998

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

societat

Avancem o anem enrere?

■ El Parlament català aprova el reconeixement de les unions heterosexuals i homosexuals

BARCELONA.— Una parella de fet la formen dues persones d'igual o diferent sexe, majors d'edat, sense impediment de contraure matrimoni en el cas dels heterosexuals, que hagin viscut maritalment, com a mínim, un període de dos anys o hagin firmat una escriptura notarial que acrediti la seva unió. Almenys un dels dos ha d'estar empadronat a Catalunya.

Catalunya és la primera comunitat espanyola que compta amb una llei de parelles de fet. Segons dades del Departament de Justícia de la Generalitat, a Catalunya hi ha actualment 125.000 parelles de fet heterosexuals i 12.000 homosexuals oficialitzades al cens. Amb la nova llei, aprovada el 30 de juny passat, les parelles de fet tindran dret, en cas de trencament, a una compensació econòmica que podran determinar de mutu acord o bé la decidirà un jutge segons els ingressos del demandat i els anys de convivència.

«El que regulem amb aquesta llei són els efectes de la ruptura, perquè cal defensar el més feble i perquè quan la parella de fet trenca, encara que no hagin volgut formalitats ni papers, el que se sent perjudicat acudeix al jutjat», explica la consellera de Justícia, Núria de Gispert.

El grup coordinador dels Equips de pastoral de la política i de la comunicació afirma que aquesta llei «no és pas innovadora en els continguts, ja que gairebé sempre s'apliquen normes molt

Una parella de fet la formen dues persones d'igual o diferent sexe.

semblants, si no idèntiques, a les del matrimoni i la família». Aquest sector de l'Església creu que «a causa d'aquesta llei moltes de les parelles de fet que podrien acabar en matrimoni no hi acabaran», per això proposen que es potenciï el matrimoni amb més avantatges socials i econòmics i no pas a les parelles de fet. A més, aquest grup cristià afegeix que «molts dels aspectes que la llei intenta regular amb caràcter general poden resoldre's en el marc del dret

civil». Els Equips de pastoral declaren també que «el matrimoni hauria de ser l'única forma jurídica amb suport de l'ordenament pel que fa al *matris-munus*, la protecció integral de la càrrega de la maternitat, i quant a la seva conseqüència: ser font originària de relacions familiars».

Justícia, solidaritat i compromís

De la seva banda, el diputat de Convergència i Unió, i un dels principals impulsors d'aquesta nova llei, Ramon Camp, afirma que amb aquesta llei «els representants del poble català no ens hem convertit en més "progres", sinó simplement en més justos i solidaris amb dues realitats socials fins avui discriminades».

Els col·lectius més actius pretenien que les parelles homosexuals tinguessin drets similars a la resta de les parelles. «Hem acceptat aquesta llei de parelles de fet, consensuada per la majoria, perquè en tot cas, és un mal menor», explica el diputat d'ERC, Joan Ridao. De la seva banda, Jordi Petit i Gemma Sánchez, portaveus de la Coordinadora Gai-Lesbiana han expressat la seva sa-

tisfacció per l'avenç que suposa per al col·lectiu l'aprovació de la nova llei, tot i que han mostrat la seva decepció perquè la norma no té en compte els drets dels homosexuals a casar-se o adoptar fills.

En referència aquesta qüestió, la consellera de Justícia, Núria de Gispert, explica que el tema de l'adopció és «molt seriós i s'ha de tractar amb molta prudència». La consellera creu el més important és pensar en aquell infant que ha de ser adoptat per una família, en aquest cas, «el primer a defensar és el dret del nen», i en aquests moments el que està demostrat és que «el nen pot créixer millor en una família formada per un pare i una mare».

«El model matrimoni-família constitueix un cohesionador social de primer ordre. Té dret, per tant, a una preferència social, a una "discriminació positiva", afirmen els Equips de pastoral. Aquest organisme creu que «la conjunció d'un augment del nombre de fills extramatrimonials amb el trencament d'unions de fet ens aboca a una estructura social de famílies monoparentals».

Francesc Domènech

 novahumanitas

Sessió de formació humana

«Descobrir-me a mi mateix»

Del 27 al 31 de juliol al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès

Per a més informació:
Novahumanitas, c/ Canuda, 4, ent. 1ª - Barcelona
Tel. 933 171.790

Col·legues de professió

■ Es gradua la primera promoció de comunicadors de la Ramon Llull

BARCELONA.— Sota la consigna de «col·legues», Alejandro Echevarría, president de Telecinco i conseller delegat del Grupo Correo de Comunicación, va donar la

benvinguda professional a la primera promoció de llicenciats de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull (URL). Echevarría va ser, així,

l'encarregat d'apadrinar, el 27 de juny passat, els alumnes de periodisme, publicitat i relacions públiques, i comunicació audiovisual que es llicencien enguany.

L'arquitectura modernista del Palau de la Música Catalana va acollir l'acte de graduació dels estudiants de la primera promoció de Ciències de la Comunicació Blanquerna. Amics i familiars acompanyaven els alumnes en el dia que posava punt final a quatre anys d'estudis universitaris. Presidien l'acte Miquel Tresserras, degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna; Salvador Pié, president de la Fundació Blanquerna; Miquel Gassiot, rector de la URL, i Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, en representació del arquebisbe Mons. Ricard M. Carles.

El matí va començar ben d'hora, a dos quarts d'onze, amb una missa oficiada a la parròquia de Sant Francesc de Pàola, just al costat del Palau de la Música. Si bé l'acte de graduació havia de començar a les dotze del migdia, es va endarrerir uns vint minuts per les previsibles dificultats que suposa col·locar més de 300 alumnes en un rigorós ordre alfabètic per accedir al Palau. Dificultats més o menys superades pels crits d'una alumna; que, damunt d'una taula, intentava vèncer el xivarri general per poder indicar la posició que havia d'ocupar cadascú.

«Miquel, col·lega»

Una vegada superat aquest petit entrebanc, tot l'acte es va desenvolupar amb més agilitat i sense tants problemes de coordinació. Alejandro Echevarría, en un parlament de cinc folis, va qualificar els nous llicenciats com a «col·legues de professió»; consigna que va reprendre el degà de la Facultat, Miquel Tresserras, transmetent així la seva més sincera satisfacció. Els alum-

nes, animats per aquesta inesperada cordialitat, van respondre amb igual entusiasme amb un «Miquel, col·lega» que va fer envermellar més d'un:

«Cal insistir —va dir Alejandro Echevarría en un moment del discurs— en la importància de mantenir una tensió constant entre la realitat del món modern, essencialment abocada envers el mercat i presidida per la importància creixent dels grups polítics i econòmics, i per les exigències ètiques de respecte de la veritat, de l'honradesa i de la vida humana en el seu sentit més ampli, que inclou el dret a la intimitat i a la pròpia imatge.» El parlamentari va concloure de forma prou gratificant ja que, si bé va reconèixer que era impossible contractar tots els llicenciats, per molt que ho desitgés, va dir que estava a la seva disposició per tot el necessari. Tothom en va prendre nota.

Un cop acabats tots els parlaments, es van imposar les beques de graduació i, seguidament, Àlex García, estudiant de la Facultat, va interpretar *Demà*, l'himne de la promoció que ell mateix havia compost. El dia va acabar amb un sopar a l'hotel Princesa Sofia i una festa que passava pàgina a una etapa més de la vida de cadascú, alhora que obria nous horitzons.

Carme Munté Margalef

D'esquerra a dreta, Miquel Tresserras, Miquel Gassiot, Mons. Carrera, Salvador Pié i Alejandro Echevarría.

Curs sobre medicina familiar

CIUTADELLA.— La Societat Espanyola de Medicina de Família i Comunitària (SEMFYC) va organitzar a l'illa de Menorca la tercera edició de l'Escola d'Estiu. Uns 300 professionals d'Atenció Primària de diversos punts de la geografia espanyola participaren en les jornades que van tenir lloc al Seminari Diocesà de Ciutadella entre els dies 15 i 20 de juny. Entre els objectius dels cursos cal destacar la promoció i la prevenció de la salut mental. De fet, s'estima que la meitat de les consultes d'Atenció Primària fan referència a pacients amb problemes psicosocials. Fomentar la formació continuada dels metges de família és una necessitat bàsica que intenta resoldre SEMFYC. (G.F.M.)

Novetat

LA SÈRIE FESTA

Un nou servei, un bon regal

Acaba de néixer. Un conjunt de llibres il·lustrats, de bona presentació i de contingut amable però no superficial, pensats per regalar als qui s'estan preparant per a celebracions importants: el matrimoni, la confirmació, la primera comunió, el bateig d'un fill. Ajudaran a viure amb més intensitat i profunditat la celebració i seran un bon signe d'amistat i afecte per part de qui els regala. Publicats en català i en castellà. En venda a les llibreries habituals.

Ja n'han sortit els dos primers

EL NOSTRE CASAMENT
Sèrie Festa,
núm. 1
44 pàgs.
875 ptes.

LA MEVA CONFIRMACIÓ

Sèrie Festa,
núm. 2
48 pàgs.
875 ptes.

Amb espais per apuntar dates i records, una presentació estimulant del matrimoni cristià, els passos de la celebració, suggeriments de cara al futur, selecció de lectures, pregàries per acompanyar el camí...

Per regalar als amics que s'han de casar o als nuvis que vénen a la parròquia.

Amb espais per apuntar dates, records i compromisos; el sentit de la confirmació explicat «en 9 paraules», els passos de la celebració, selecció de lectures, pregàries joves per viure la fe cada dia...

Per regalar al catequista, als padrins, a un amic, o als nois i noies que es preparen per confirmar-se.

Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona
Rivadeneyra, 6 - 08002 Barcelona
Tel. 93 302 22 35 - Fax 93 318 42 18 - E-mail: cpl@tsai.es

La ludopatia, en el punt de mira

GIRONA.— El buit existent a les comarques gironines sobre la ludopatia ja està cobert des de fa un any. El 5 de juny es va celebrar la primera assemblea de l'Associació Gironina d'Ajut al Ludòpata (AGAL), on es va insistir en la necessitat de sensibilitzar la població en general i oferir assessorament especialitzat. Es va decidir que es farà una jornada sobre el joc a les comarques gironines, en una data encara per concretar.

Des de fa un any, cada dijous s'obre el despatx situat a l'Hotel d'Entitats de Benestar Social per atendre ludòpates i familiars. Un gabinet jurídic col·labora amb l'associació i, a més, s'està fent un estudi sobre la població atesa a les comarques. Hi ha estudiants de psicologia en pràctiques que col·laboren i s'està treballant amb proves pilot per tal que cada comarca tingui un servei d'assistència al malalt del joc. Dins de les activitats previstes per a aquest curs vinent hi ha un cicle de xerrades per a familiars i amics de ludòpates i programes especials per als joves. D'altra banda, també es faran xerrades informatives a centres d'ensenyament.

Miriam Díez i Bosch

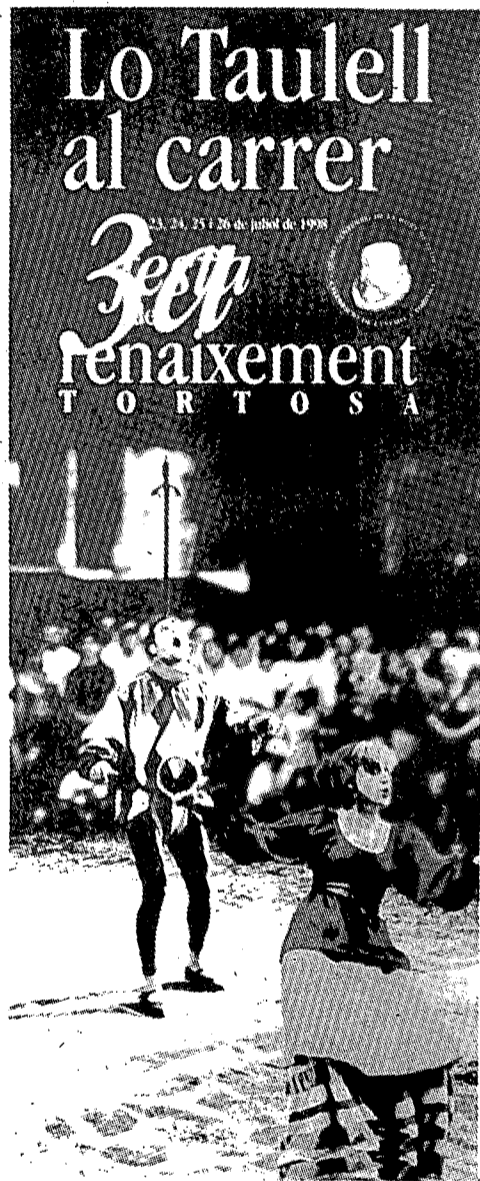
Justícia i Pau edita tres reflexions sobre la pobresa

GIRONA.— El Secretariat de Justícia i Pau ha recollit en un document la reflexió de tres persones implicades amb el món de la pobresa: Joan Surroca, educador i membre de Justícia i Pau; Joan Manuel del Pozo, tinent alcalde de Girona, i Jaume Soler, alcalde d'Arbúcies. En la seva exposició, el professor Surroca alerta sobre l'exclusió i manifesta que «si no reaccionem d'una manera més radical, si ens limitem a donar diners, a poc a poc anirem imitant actuacions que hem criticat i ens quedarem en el terreny de la pura beneficència». El llibret clou amb frases sobre la solidaritat i la justícia. S'hi recull la reflexió de Gioconda Belli, que afirma que «la solidaritat és la tendresa dels pobres» i també la manifestació del bisbe assassinat Óscar Romero: «L'arrel de la violència és la injustícia social.»

Les tres ponències ara transcrits formen part d'una taula rodona que va tenir lloc amb motiu de la inauguració de l'exposició *Los Nadies* i la d'*Eradicar la pobresa*. El llibret té una presentació de Jordi Planas, membre de Justícia i Pau, i les fotos són de Lluís Serrat. (M.D.B.)

Viatge al passat per descobrir una època fascinant

■ Celebració de la III Festa del Renaixement

Tortosa s'endinsarà per tercer cop en el passat.

Objectiu: aconseguir la cultura de la pau

BARCELONA.— De l'11 al 13 de juny, Justícia i Pau i la Fundació per la Pau van organitzar conjuntament a la Universitat Pompeu Fabra la IX Trobada de Barcelona, sota el lema *No hi ha pau sense drets humans*. Al llarg de diferents conferències i taules rodones es va intentar buscar estratègies i mètodes per a la progressiva implantació de la cultura de la pau. «La pau és una cultura inèdita. Treballar per la pau vol dir treballar pel respecte i l'aprofundiment dels drets humans», van subratllar els organitzadors. El respecte als drets humans és una condició indispensable per a la pau. (C.C.)

TORTOSA.— Del 23 al 26 de juliol, l'Ajuntament de la ciutat organitzarà, a través del Servei de Realitzacions Socioculturals, la tercera edició de la Festa del Renaixement. Aquest any hi haurà una sèrie d'actes per recordar la figura del rei Felip II, que va visitar Tortosa entre 1585 i 1586.

La Festa del Renaixement es una proposta cultural, lúdica i festiva que se celebra al barri antic de Tortosa. En concret, el carrer de la Rosa, la plaça de la Cinta, el carrer de la Mercè, la plaça dels Estudis, el carrer de Sant Domènec, els Reials Col·legis, la plaça de Sant Joan i el barri de Santa Clara s'engalanaran per acollir la tercera edició d'aquesta interessant iniciativa sociocultural.

Als Reials Col·legis tindran lloc unes jornades d'homenatge al rei Felip II, del qual es commemora el quart centenari de la seva mort. En aquest edifici renaixentista, fundat pel pare d'aquest mo-

narca, l'emperador Carles V, s'ubicarà el Centre d'Estudis del Renaixement. Estarà coordinat amb el Centre de Gestió del Patrimoni Cultural.

Les activitats programades per a la III Festa del Renaixement són, entre d'altres, les següents: la commemoració de l'arribada de Felip II a Tortosa, les recreacions històriques, el mercat i la música de l'època, la taverna d'Enrico, l'animació al carrer, el ball de màscares i Lo Taulell al carrer. El pressupost és d'onze milions de pessetes.

J. Blanc i Bahima

La recepta de la Tieta Montserrat

Pastís de pinya i nous

Per preparar el farcit unteu abundantment amb mantega un motlle de pastís rodó i folreu el fons amb paper vegetal també ben untat. Poseu sobre el paper 100 gr de nous i 100 gr de guindes. A sobre poseu una capa de pinya, per la qual cosa ens caldrà una llauna de pinya de 1/2 kg. Empolvoreu per sobre amb una mica de sucre de vainilla.

Per preparar la massa bateu el sucre (100 gr) amb la mantega (75-gr), incorporeu-hi un ou i torneu a batre. Tamiseu 100 gr de farina, afegiu una cullerada de llevat en pols i una mica de sal. Afegiu dues o tres cullerades del suc de la pinya. Esteneu aquesta massa sobre els fruits que ja hem col·locat en un motlle i poseu-ho al forn uns 40 minuts.

Deixeu-ho refredar una mica abans de tombar-ho en una safata.

LA PERLA DEL VALLÈS
especialitats alimentàries.

La qualitat al millor preu

Llegums - Fruits secs - Olis - Arrossos - Fruita confitada - Conserves - Espècies - Herbes aromàtiques - Farines - Sèmols - Pasta - Vins - Caves - Licors - Vinagres - Mels - Melmelades - Confitura - Productes amb denominació d'origen - Productes ecològics i de Comerç just.

* * *

Venda a l'engròs i al detall

c/ Goya, 6 - Granollers - Tel. 938 796 335 - Fax 938 790 160

cultura

El planeta Terra i la seva història

Francesc Nicolau

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

59. L'home de Neandertal

En aquesta història del planeta Terra que estem resumint, si volem explicar el que passà a Europa entre 80.000 i 30.000 anys abans d'ara, ens veiem obligats a parlar del qui aleshores era el veritable europeu: l'home de Neandertal. No que aleshores fos l'únic poblador del continent, però sí que n'era el principal. Des que se'n van trobar les primeres restes fins ara ha plogut molt i ja s'han dissipat certs interrogants i en podem dir moltes coses amb coneixement de causa.

Un esquelet de la vall de Neander

Era l'estiu de 1856. Uns obrers que treballaven en un pedrera de la vall de Neander (Neanderthal, en alemany), en un congost entre dos espadats molt escarpats, no gaire lluny de Düsseldorf. Després de tirar una barrinada rutinària per esbocinar la roca, es trobaren amb l'obertura d'una cova que l'explosió acabava de posar al descobert. Tenia uns divuit metres de llargada. Començaren a esmicolar la pedra i s'adonaren de la presència d'un esquelet que tenia el cap vers l'entrada i els peus cap a dins. Tenia ja el cap mig trossejat, però en pogueren salvar la volta del crani i bastants fragments de la resta de l'ossada.

El primer que va examinar les restes, Fuhlrott, i després l'anatomista Schaaffhausen, arribaren a la conclusió que eren d'un home primitiu de l'era glacial; però el metge de Berlín R. Virchow va dir el 1872 que devien ser d'un pobre

esguerrat que havia mort en època històrica. Aquesta hipòtesi d'«idiota patològic» no va agradar a tothom, i el professor R. Mayer, de Bonn, va suggerir que es tractava d'un cosac mongol dels que passaren per Prússia el 1814 tot perseguint l'exèrcit de Napoleó; aquest soldat patia segurament d'una raquitis molt forta que li havia fet ratllar-se el front (així explicava els arcs superciliars) i l'havia obligat a refugiar-se a aquella cova per descansar i hi finà. Però la hipòtesi que prevalgué de moment va ser la del metge Virchow.

El 1886 a Spy (Bèlgica), associats a ossos de mamut, rinoceront i ós de les cavernes, es trobaren dos esquelets, no ben complets però amb el seu crani, tan semblants al de la vall de Neander que ja es va començar a pensar que podrien ser tots ells individus d'una raça desconeguda. Aleshores s'adonaren que altres restes trobades anteriorment, però no prou estudiades—com el crani de Gibraltar, desenterrat el 1848, el d'Engis (Bèlgica) de 1829, la mandíbula d'Arcy-sur-Cure (Yonne, França) de 1859...—eren també d'éssers de la mateixa espècie, que va començar a ser designada en els ambients científics amb el nom d'*Homo neanderthalensis*, o home de Neandertal. El d'*Homo primigenius*, proposat per Wilser el 1903 s'ha abandonat.

El 1887 a Banyoles (Pla de l'Estany), al lloc anomenat pla de la Formiga, a prop del llac, Pere Alsius va trobar una mandíbula que Mn. Norbert Font i

Sagué classificà, el 1905, com d'un neandertalenc; cosa que també digué Obermaier el 1915 quan l'estudià detalladament. Sembla, però, que més aviat s'hauria de dir un preneandertalenc. També a la cova de Bellús (Vall d'Albaida, València) el 1928 es trobà un fragment de crani d'un altre home de Neandertal... I avui dia ja en tenim centenars de restes a l'Àfrica del Nord, a Palestina, a Rússia, a la Sibèria i sobretot a tot l'occident d'Europa, que es on va viure principalment des de fa 80.000 anys fins a 30.000.

Com eren els homes de Neandertal

Avui dia pràcticament tots els paleontòlegs afirmen que ja eren *Homo sapiens* i no una espècie a part; per això se'ls anomena *Homo sapiens neanderthalensis*, que és com els designà Kleinschmidt el 1922. Un estudi recent fet per Anne Marie Tillier, especialista en biologia del desenvolupament, d'infants neandertalencs (el crani de Gibraltar, trobat el 1926 i els de dues sepultures de nens, a Amud i Bederiyeh, al Pròxim Orient) ho confirma: hi ha tantes semblances en el desenvolupament d'aquests dos grups de *sapiens* que només s'expliquen si hi ha unitat d'espècie. Els neandertalencs se solen dividir en prewürmiencs i würmiencs, aquests últims més nombrosos. Tots ells tenien un crani força gran, amb una capacitat mitjana de 1.450 cm³ (la de l'home actual és de 1.250), però amb una cara més aviat tosca i lletja per al gust d'avui: uns arcs superciliars molt marcats, narius grosses i sense mentó. Baixets d'estatura, entre 1,55 i 1,65 m, però molt fornits.

Que tenien intel·ligència es demostra no tan sols pels instruments de pedra que fabricaven (cultura mosteriana), sinó també, i més encara, pel que s'ha vist en les seves sepultures. És molt probable que creguessin en el mes enllà per la forma com disposaven els seus enterraments, com, per exemple, el vellet tan curiosament inhumat descobert a La Chapelle-aux-Saints, el 1908. Fins i tot s'ha vist que de vegades enterraven amb flors, cosa que indica una dimensió ben humana. També s'ha descobert un ancià

neandertalenc que tenia el braç amputat de molt temps abans de morir i que per tant havia rebut una atenció especial de la seva família per poder sobreviure.

Quina va ser la causa de la desaparició de l'home de Neandertal ara fa uns 30.000 anys? S'ha dit durant molts anys que el que va fer que acabés per extingir-se va ser la seva inferioritat biològica i cultural respecte del *sapiens sapiens*. Però ara això s'ha hagut de negar. Biològicament era tant o més fort que l'altre *sapiens* i culturalment no consta que li fos inferior. Sabem que van conviure uns i altres almenys durant 10.000 anys i la cultura mosteriana dels neandertalencs de Tabun i Kebara, a Israel, i de Shanidar, a Iran, és com la del paleolític inferior dels altres *sapiens*. El crani neandertalenc de Saint-Césaire (Charente Maritime, França) es trobà acompanyat d'indústries del paleolític superior. Per això no és estrany que el paleontòleg francès Bernard Vandermeersch digui categòricament: «Les dues poblacions han desenvolupat les mateixes indústries lítiques, caçat les mateixes espècies i compartit la mateixa cultura.» I podem afegir-hi nosaltres: i adoptat els mateixos costums funeraris. Per això no és pas absurd dir que potser hi va haver alguns encreuaments entre aquests dos grups humans, si bé no es pot demostrar. De totes maneres el jaciment de Skhul (Palestina) presenta uns *sapiens sapiens* amb una robustesa tan semblant a la dels neandertalencs que algú ha suggerit que es podria tractar d'un mestissatge. No podem, doncs, negar rodonament la possibilitat que entre alguns dels nostres avantpassats hi hagués algun home (o dona) de Neandertal.

Eudald Carbonell, el codirector de les excavacions d'Atapuerca, de qui ja hem parlat, ha estat treballant també com a director de les que es fan al lloc anomenat Abric Romaní de Capellades (Anoia), que va ser un refugi natural ocupat pels neandertalencs des de fa uns 70.000 anys fins a uns 30.000. Aquí s'ha demostrat també que els homes de Neandertal estaven força avançats. S'hi han trobat eines de fusta fetes per ells, més de 200 fogars i milers d'instruments de sílex. També s'ha comprovat se s'organitzaven l'espai de forma molt coherent. L'Abric Romaní segurament va servir de campament, per fer-hi vivac i per a estades més o menys llargues.

CAMPANYA DEL ROSARI

Per cada donatiu de 1.000 ptes. que ens envieu, rebreu el llibret *Bajo Tu amparo nos acogemos* i nosaltres n'enviarem un altre a Rússia en nom teu. També rebreu un Rosari beneït pel Sant Pare.

Amb la col·laboració de tots, aviat hurem enviat milions de llibrets a l'Europa de l'Est

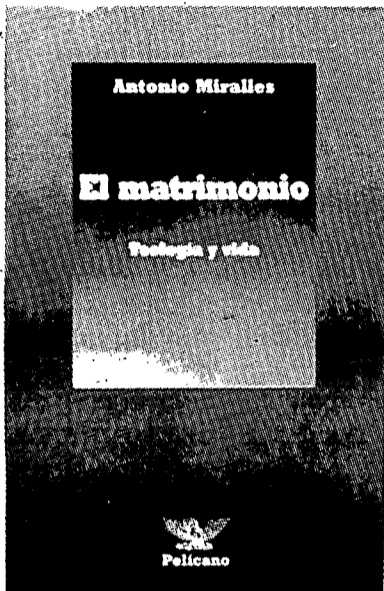

Ajuda a l'Església Necessitada. Associació Pública Universal de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. (93) 237 37 63
c/c: 1260-2110027312 - Banco Central Hispano - Via Augusta, 6 - Barcelona

Diverses reflexions sobre el matrimoni

Teologia de la vida conjugal

Aquest llibre, fruit del treball de quinze anys, ofereix un tractat teològic complet, dogmàtic i moral sobre el matrimoni, amb abundants i detallades explicacions de tots els aspectes, tant teòrics com pràctics. La història del matrimoni, el projecte original de Déu, la dimensió sacramental, la litúrgia, qüestions de dret canònic i tot el relacionat amb la transmissió de la vida són alguns dels punts que es tracten en aquesta obra. Pel seu caràcter manual, està dirigida en primer lloc als estudiants de teologia, però interessarà també a tots aquells que desitgin augmentar la seva cultura sobre un argument de vital interès per a la societat. (C.C.)

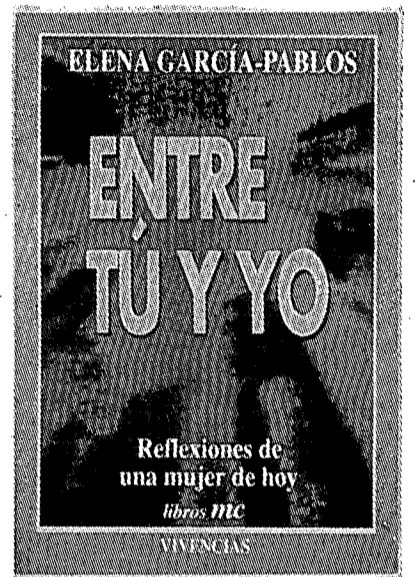
◀ Antonio Miralles, *El matrimonio. Teología y vida*. Editorial Palabra, Col·lecció Pelicano, Madrid 1997, 455 pàg.

La dona com a cap de família

Elena García-Pablos reflexiona en aquesta obra sobre els principals problemes amb què una mare de família s'enfronta avui dia: les relacions familiars, l'evolució de l'amor amb el pas dels anys, l'educació dels fills, el sentit de la vellesa, la feina a la llar, etc. Una anàlisi duta a terme des de la seva personal perspectiva cristiana sobre els problemes i les situacions d'una dona del nostre temps.

Entre tú y yo és una poètica i aguda mirada a la vida, des de la quotidianitat més immediata. L'autora ens endinsa en les mil incidències, problemes, dolors i alegries d'una dona submergida en la tasca de tirar endavant una família, però oberta als batecs del món. Potser el seu encert rau en la utilització de la paraula justa, ja que recrea tot un seguit de situacions presentades de forma interessant i propera. (C.C.)

Elena García-Pablos, *Entre tú y yo. Reflexiones de una mujer de hoy*. Editorial Palabra, Col·lecció Libros MC Vivencias, Madrid 1998, 173 pàg.

Enfortir la salut matrimonial

Escenas de matrimonio pretén ser una reflexió basada en la realitat. Cada capítol ha sorgit al fil d'una conversa, un alleujament, una anècdota o un episodi que l'autor, Antonio Vázquez, ha viscut de forma directa. Es tracten les típiques dificultats que totes les parelles han d'afrontar al llarg de la seva convivència. Un dels principals objectius del volum és enfortir la salut matrimonial i assegurar-ne una vida dilatada. L'autor afirma que en algunes de les pàgines el lector podrà sentir-s'hi identificat i hi trobarà, de les diverses suggerències plantejades, alguna idea que li sigui útil. (C.C.)

Antonio Vázquez, *Escenas de matrimonio*. Editorial Palabra, Col·lecció Hacer Familia, Serie B: Educar por edades, Madrid 1998, 260 pàg.

Un dia per recordar

Reflexions sobre la celebració del matrimoni, cites bíbliques, recomanacions per a abans i després del casament i per a la seva preparació, pregàries, bibliografia i espais per apuntar dades i dates importants relacionades amb el dia del casament són algunes de les seccions que integren aquest petit i amè llibre. Una espècie de manual pràctic per recordar un dels dies més importants viscuts per una parella cristiana. (C.C.)

◀ *Nuestra boda*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Celebrar, Serie Fiesta, Barcelona 1998, 44 pàg.

Confidències allisonadores

L'autor d'aquest llibre, el sacerdot Jaume Bayó i Samsó, ha estat associat durant molt de temps com a consiliari de nombrosos grups i equips de matrimonis. Si, d'una banda, l'autor es declara «autèntic profeta en la matèria»; de l'altra, manifesta que les converses i reunions d'aquests grups han significat per a ell un punt enriquidor d'observació. «He rebut tantes confidències allisonadores —afirma Bayó en la presentació—, que no me les he sabut guardar per a mi sol.» L'obra s'estructura en diversos apartats: «Abans de casar-se», «La parella», «Els fills», «L'entorn familiar», «Projecció del matrimoni» i «El demà». L'encapçalament és obra de Josep M. Ballarín. (C.C.)

◀ Jaume Bayó, *La parella abans i ara*. Editorial Claret, Barcelona 1998, 144 pàg.

El poder de l'amor

El 10 d'abril de 1955 va morir súbitament a Nova York un jesuïta francès que s'havia convertit en poc temps en un dels homes més admirats i controvertits de la seva generació. Titllat de visionari per alguns i de provocador per altres, Pierre Teilhard de Chardin és, en l'actualitat, un símbol per les seves qualitats: llibertat espiritual, competència científica, valor personal, adhesió indefectible a l'Església i obertura espiritual.

En aquest llibre Teilhard de Chardin parla de l'amor i de la felicitat. «L'amor —escriu— és el més universal, la més formidable i la més misteriosa de les energies còsmiques.» I més endavant es pregunta el següent: «¿És realment possible que la humanitat continuï vivint i creixent sense interrogar-se francament sobre el que deixa perdre de veritat i de força a través del seu increïble poder d'estimar?» (C.C.)

Pierre Teilhard de Chardin, *Sobre el amor y la felicidad*. Editorial PPC, Madrid 1997, 109 pàg.

TELEVISIÓ

Diumenge 12

08.45 *Tiempo de creer* (programa religiós protestant setmanal)
«El islam: con el pintor sevillano Ahmed Ben Yesséf».

09.00 *Pueblo de Dios*

«Más acá de los Pirineos». Andorra, eclesiàsticament integrat a la diòcesi d'Urgell, és un país en el qual l'Església catòlica té, des de fa segles, una forta presència. Documents, llocs, personatges i el testimoni de Mons. Joan Martí Alanís, actual bisbe d'Urgell.

09.30 *Últimas preguntas*

«La Iglesia catòlica rusa, una Iglesia necesitada». L'obertura de Rússia al món ha fet entreveure la urgència que tota l'Església doni suport a la reconstrucció d'un cristianisme que va romandre viu, però va quedar molt afeblit, després de setanta anys de persecució soviètica atea.

09.55 *Testimonio*

«Nuestra Señora del Carmen». La festa de la Mare de Déu del Carme és una tradició bàsicament marinera. Però són sobretot els carmelites els qui han fet de l'advocació a aquesta Verge el model del seu seguiment a Déu i del seu amor al proïsme.

10.00 *Santa Missa*

Des del Palau Sant Jordi de Barcelona, presidida pel cardenal Ricard M. Carles amb motiu de la celebració del 29 Congrés Internacional de Pueri Cantores.

10.45 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 13

17.15 *Pueblo de Dios*

Cada dissabte

09.20 *Signes dels Temps*

No hi ha programa fins a l'octubre.

Diumenge 12

09.55 *Néixer de nou* (programa religiós protestant mensual)

Ràdio Televisió Llinars

Cada divendres

21.00 *La veu de la parròquia* (dirigit i presentat per Jaume Abril).

Divendres 10

20.30 *Creure avui*

«Una ullada a l'Església». Una entrevista de Ramon Salicrú. (Dirigit i presentat per Ramon Safont-Tria.)

Dilluns 13

20.30 *Creure avui* (repetició del programa emès divendres)

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*

Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Cada divendres

13.40 *Paraula i vida* (repetició del programa emès dijous)

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13º Est - Trasponder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO

De dilluns a divendres:

—de 8 a 8.30 *El Primer Cafè*

—de 8.30 a 21.00 *Radiofórmula musical*:

Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis, Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana.

Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.

Cada dia:

—de 5 a 8 *Radiofórmula musical*

—de 2 a 5 *Comentari de l'Evangeli, Espurna d'Alba, Música instrumental*

Dilluns

21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*

21.30-22.00 *Música (Programa d'economia en preparació.)*

22.00-23.00 *Nit d'estels*

23.00-24.00 *Galàxia esport*

24.00-1.00 *Estima la vida - La font del gat*

1.00-1.30 *So de cine*

1.30-2.00 *Cova de jazz*

Dimarts

21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*

21.30-22.00 *Créixer amb els anys*

22.00-23.00 *Nit d'estels*

23.00-24.00 *Viure el dia dia*

24.00-1.00 *Versió original - Com un tros de vida*

1.00-1.30 *Dos quarts de nit*

1.30-2.00 *Cova de jazz*

Dimecres

21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*

21.30-22.00 *L'enigma*

22.00-23.00 *Nit d'estels*

23.00-24.00 *L'excusa*

24.00-1.00 *Bojos per la ciència - Panorama cultural*

1.00-1.30 *Mentides de bolero*

1.30-2.00 *Diccionari de cinema*

Dijous

21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*

21.30-22.00 *Els veïns de l'escala*

22.00-23.00 *Nit d'estels*

23.00-24.00 *En família*

24.00-1.00 *Àgora*

1.00-2.00 *Estels de colors*

Divendres

21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*

21.30-22.00 *Un país a la motxilla*

22.00-23.00 *Nit d'estels*

23.00-24.00 *Temps d'acció*

24.00-1.00 *Amb llum pròpia*

1.00-2.00 *Obladi obladà*

Dissabte

7.00 *A cort obert*

8.00-8.30 *On tu em diguis*

8.30-21.00 *Radiofórmula musical*

21.00-21.30 *Des de Nashville*

21.30-22.00 *La veu del campanar*

22.00-23.00 *La porta del temps*

23.00-24.00 *Panorama de cinema*

24.00-2.00 *Fila 7 - Les novetats a cau d'orella*

Diumenge

7.00 *Raons per viure*

8.00-8.30 *On tu em diguis*

8.30-9.00 *Cova de clàssics*

9.00-10.00 *Tot sardana*

18.45 *Eucaristia*

21.00-21.30 *Els noms de la música*

22.00-23.00 *Contraatac*

23.00-24.00 *La vigília*

24.00-1.00 *Temps de paraula - Tornar a creure*

1.00-2.00 *A cel obert*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

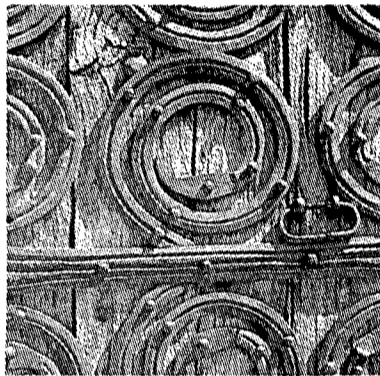
de 8.30 a 8.45 *Informatiu matí*

de 14.00 a 14.15 *Informatiu tarda*

de 9.00 a 13.00 *Informació local cada hora*

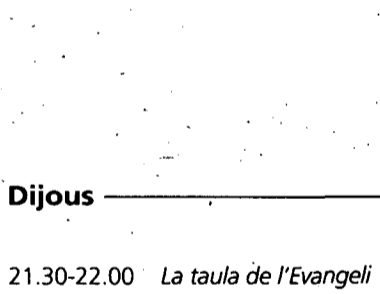
Dilluns

Programació d'estiu

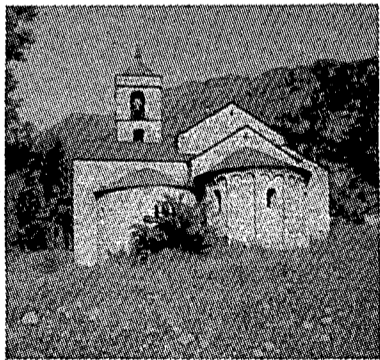

Dimecres

Programació d'estiu

21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*

Dissabte

Programació d'estiu

Diumenge

08.30-9.00 *La taula de l'Evangeli*

21.00-22.00 *Dret a la intimitat (programa en preparació)*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Isidre Sola, Premi Ondas i Premi Nacional Antena de Oro al millor actor espanyol de ràdio l'any 68; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

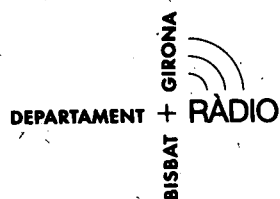
RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies* i *El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet**. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*. L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Móra d'Ebre-SER** (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Ràdio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'Evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire

Tel. 93/ 490 59 88 - Fax: 93/ 490 20 35

VACANCES

Misses a llocs d'estiu de l'interior

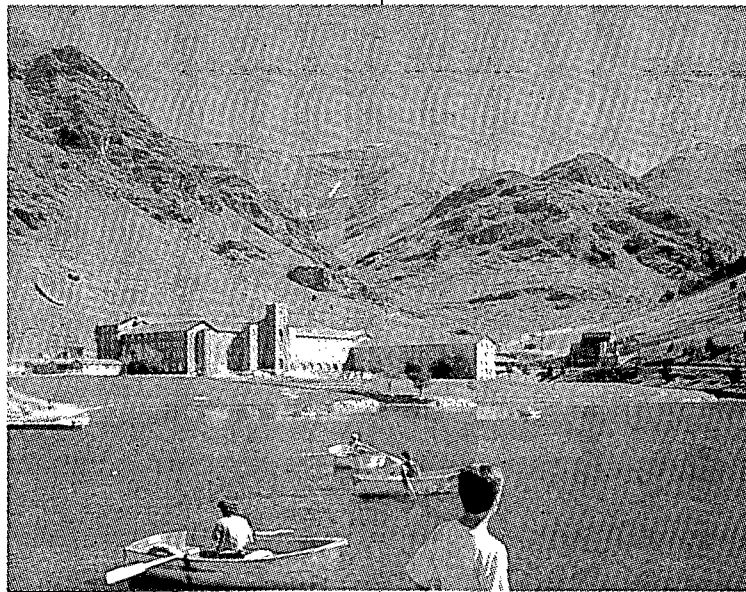
- ✓ **ALELLA**
Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h. D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **ALMACELLES**
Parròquia de la Mare de Déu de la Mercè
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h, 18.00 h.
Suchs
D.: 8.30 h, 12.30 h.
- ✓ **ALP**
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
- ✓ **BAGÀ**
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.0 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Paller
D.: 10.00 h.
Residència
D.: 9.00 h.
- ✓ **BANYOLES**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
Clínica
V.: 18.00 h. D.: 18.00 h.
Sagrat Cor
D.: 7.30 h.
La Providència
D.: 8.00 h.
Asil
D.: 8.45 h.
Carmelites
D.: 9.30 h.
Monestir
V.: 19.00 h. D.: 10.00 h.
Sagrada Família
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h.
Sant Pere
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h.
Temple del Remei
D.: 10.30 h.
- ✓ **BELLVER DE CERDANYA**
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.
- ✓ **BERGA**
Parròquia de Santa Eulàlia
V.: 20.30 h. (Sala Sant Joan) D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h.
Sagramentàries
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Queralt
D.: 11.00 h, 12.00 h.
- ✓ **BESALÚ**
Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.
- ✓ **CABRERA DE MAR**
Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.00 h.
Santa Helena d'Agell
D.: 10.45 h.
Jqan XXIII, n. 1
V.: 18.30
- ✓ **CABRILS**
Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h.

- ✓ **CALDES DE MALAVELLA**
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 11.00 h.
Religioses Hospitalàries del Sagrat Cor
D.: 9.30 h.
- ✓ **CAMPRODON**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
Capella del Carme
D.: 10.00
- ✓ **CASTELLFOLLIT DE LA ROCA**
Parròquia del Santíssim Salvador
V.: 19.45 D.: 11.30 h.
- ✓ **FIGUERES**
Parròquia de Sant Pere
V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de La Immaculada i St. Pau
V.: 20.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 12.30 20.30 h.
Parròquia del Bon Pastor
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.00 h.
Parròquia de la Sgda. Família
V.: 20.15 h. D.: 9.30 h, 19.15 h.
Capella dels Desemparats
V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h,

- Maria (Basílica)
V.: 20.15 h. D.: 12.00 h, 18.00 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista
D.: 10.00 h.
- ✓ **OLOT**
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 20.00 h. (vespres)
Temple del Carme
V.: 20.30 h. D.: 7.30 h, 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h. (vespres)
Escolapis
D.: 11.00 h.
Santuari del Tura
D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.
Hospital
D.: 11.00 h.
La Caritat
D.: 10.00 h.
Divina Providència
V.: 18.30 h. D.: 18.30 h. (vespres)
El Cor de Maria
V.: 19.00 h. D.: 13.00 h.
Residència del Tura
V.: 18.00 h. D.: 11.00 h, 18.00 h. (vespres)
Barri Sant Miquel
D.: 10.00 h.
Parròquia de Sant Cristòfol (Les Fonts)
D.: 11.00 h.
Sagrat Cor (Caputxins)
V.: 19.00 h. D.: 19.45 h
Parròquia de Santa Maria

- D.: 13.00 h.
- ✓ **PONT DE SUERT, EL**
Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.
- ✓ **PRADES**
Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h. D.: 13.00 h.
- ✓ **PREMIÀ DE DALT**
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 20.00 h.
La Cisa
V.: 18.30 h.
- ✓ **PUIGCERDÀ**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 12.00 h, 13.00 h, 20.00 h.
- ✓ **QUERALBS**
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Santuari de la Mare de Déu de Núria
V.: 19.30 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.
- ✓ **RIBES DE FRESSER**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 (Residència Geriàtrica) 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **RIPOLL**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h.
Parròquia de Sant Josep Obrer
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.
Capella dels Salesians
D.: 10.30 h.
- ✓ **SANT HILARI DE SACALM**
Parròquia de Sant Hilari
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **SANT JOAN DE LES ABADESSES**
Parròquia de Sant Joan
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **SANT JULIÀ DE VILATORTA**
Parròquia de Sant Julià
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.
- ✓ **SANT PAU DE SEGÚRIES**
Parròquia de Sant Pau
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Colònia Estabanell
V.: 19.00 h.
- ✓ **TARADELL**
Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **TEIÀ**
Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 D.: 9.00h, 11.30 h, 20.00 h.
- ✓ **TORDERA**
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h.
Sant Andreu

- V.: 18.30 h.
Sant Pere
D.: 9.30 h.
- ✓ **VALL D'ARAN**
Vielha - Parròquia de Sant Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
Bossòst - Parròquia de la Purificació de N. S. V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.
Salardú - Parròquia de Sant Andreu D.: 11.00 h.
Les - Parròquia de Sant Joan Baptista D.: 11.00 h, 19.30 h.
Arties - Parròquia de Santa Maria D.: 12.30 h.
Betren - Parròquia de Sant Serni D.: 9.00 h.
- ✓ **VALLS D'ANDORRA**
Canillo
V.: 19.30 h. D.: 11.30 h.
Soldeu.
D.: 10.00 h.
Santuari de MERITXELL
V.: 18.00 h. D.: 12.30 h.
Encamp
Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h.
Parròquia de Sant Miquel
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h.
Pas de la Casa, El
V.: 19.30 h. D.: 19.30 h.
Ordino
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
La Massana
V.: 20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h.
Arinsal
V.: 19.00 h.
- ✓ **ANDORRA LA VELLA**
Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Santa Maria Fener
V.: 20.30.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h.
Santa Coloma
D.: 10.30 h.
Sant Julià de Lòria
V.: 20.15 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h.
Escaldes, Les
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 19.30 h.
- ✓ **VALLS D'ÀNEU**
Sort
V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.
Rialb
V.: 8.00 h. D.: 12.00 h.
Llavorsí
D.: 12.00 h.
Ribera de Cardós
D.: 12.00 h.
Esterrí d'Àneu
V.: 20.30 h. D.: 12.30 h.
Gerri de la Sal
D.: 13.00 h.
- ✓ **VILADRAU**
Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **VILASSAR DE DALT**
Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h.
Hospital de Sant Pere
D.: 10.00

- 11.30 h, 19.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 10.30 h.
- ✓ **GUARDIOLA DE BERGUEDA**
Parròquia de Sant Llorenç
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **LLANARS**
Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h.
- ✓ **LLÍVIA**
Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h.
- ✓ **MARTINET**
Parròquia de Sant Eloi
D.: 12.00 h.
- ✓ **MORELLA**
Parròquia de l'Assumpció de

- (Batet)
V.: 20.30
Parròquia de Sant Pere Màrtir
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.
Maria Reina
D.: 12.00 h.
Les Planotes
V.: 18.00 h.
Parròquia de Sant Roc
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.
- ✓ **PALS**
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.
- ✓ **PERALADA**
Parròquia de Sant Martí
V.: 21.00 h. D.: 12.00 h.
- ✓ **POBLA DE LILLET, LA**
Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars

NOTES: V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

Per motius d'espai publicarem de manera alternativa una setmana els llocs d'estiu de l'interior i l'altra els de la costa.

Des del carrer

Jaume Botey és professor d'Història a la Universitat Autònoma de Barcelona. També és president de la Casa de Nicaragua de Barcelona i està vinculat des de fa anys en una i mil històries de solidaritat. Coneix de primera mà el problema de la violació dels drets humans a Mèxic. «Des del gener he viatjat dues vegades a Mèxic, una com a observador de la Comissió Civil Internacional d'Observació dels Drets Humans, i l'altra per assistir al segon aniversari de la mort del meu germà, que va viure gairebé 30 anys amb els pobres a l'estat de Querétaro (Mèxic)».

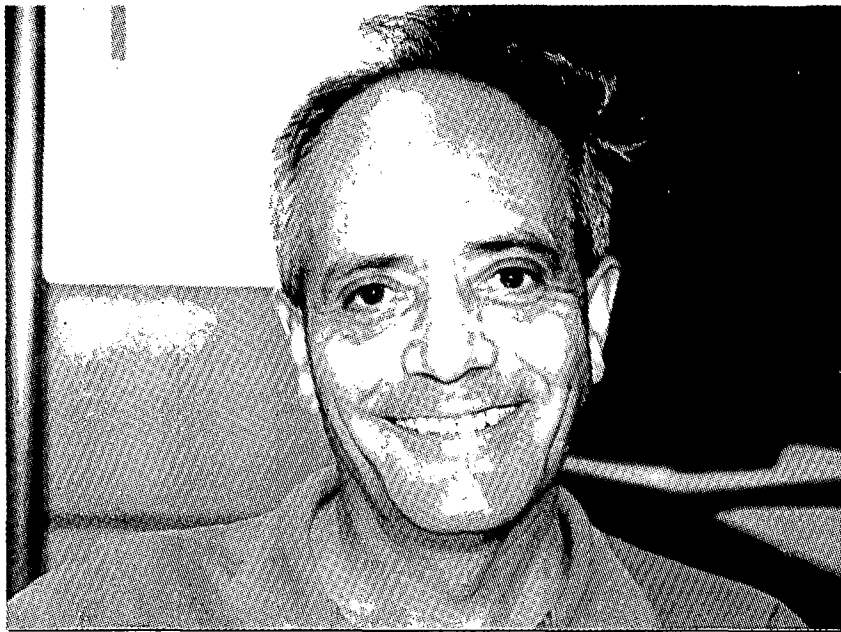

Foto: Marta Puyol

«Ni a Mèxic ni a Chiapas són respectats els drets humans»

—Quin objectiu tenia el viatge a Chiapas com a observador internacional?

—Érem 250 observadors de països d'arreu del món. Amb aquesta iniciativa es pretén veure si es respecten els drets humans a la zona de Chiapas amb l'ajuda de molts contactes que establím abans del viatge.

—Els observadors són mal rebuts a Mèxic...

—Sí, però seguirem informant sobre les grans injustícies a pesar que el govern mexicà porta a terme una forta campanya contra els observadors i el clima de por en què viuen els estrangers, que en denunciar els abusos que pateix la població indígena de Chiapas poden ser expulsats de Mèxic en qual-sevol moment.

—Hi ha alguna mesura per evitar les violacions dels drets humans a Mèxic?

—Sí, per exemple, per intentar acabar amb les violacions dels drets humans es pretenia que en el tractat de

comerç preferencial que la Unió Europea havia de firmar amb Mèxic, aquest darrer es comprometés a adoptar una clàusula on s'observava la necessitat de respectar els drets dels indígenes de Chiapas. Aquesta mesura podia haver funcionat, però finalment el tractat s'ha firmat sense que al govern mexicà se li hagi exigit que compleixi aquesta condició.

—Per tant, els drets humans seguiran sent vulnerats?

—Ni a Mèxic ni en concret a Chiapas són respectats els drets humans ni van en camí de ser-ho. Una garantia del seu respecte hauria estat el compliment dels acords de pau signats a San Andrés Larráinzar el 1996, entre el govern i la guerrilla de l'EZLN (Ejército Zapatista de Liberación Nacional), que han fracassat.

—Com explicaria la situació a Chiapas?

—A Chiapas hi ha totes les contradiccions de les relacions Nord-Sud: riquesa-pobresa, lluita per conservar

la identitat ètnica, violència policial, etc. També, cal remarcar que la població indígena que s'ha hagut de desplaçar després de la matança d'Acteal (Chiapas) el desembre passat, viu en unes condicions molt precàries. Aquesta situació que pateixen els indígenes pot ser entesa des de Catalunya amb simpatia, ja que la nostra cultura també ha estat perseguida.

—Qui va organitzar la matança?

—Va ser un atac contra persones innocents i no violentes que estaven resant per la pau, quan van aparèixer els paramilitars i les van assassinar a sang freda.

—Quin paper té Mons. Samuel Ruiz, bisbe de Chiapas, en el conflicte?

—L'extraordinari paper d'un sacerdot que fa gairebé 40 anys que és amb els seus i que compleix el paper del pastor de l'Evangeli que coneix i estima les seves ovelles, i per tant, les protegeix davant dels gossos i els lladres.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Ha fet trenta anys

Què en resta del Maig del 68?

Hi ha anys que sembla que no passi res... I hi ha anys que sembla que passi tot, com si la història s'hi fes densa i vertiginosa. El 1968 va ser un d'aquests: assassinats de Luther King i de Robert Kennedy, als Estats Units; primavera de Praga, a l'actual Txèquia, amb el somni frustrat de Dubcek d'un socialisme amb rostre humà. I com a esdeveniment més emblemàtic, el Maig francès.

Aquella revolució —més cultural que política— va començar el 3 de maig, amb l'ocupació dels estudiants de la Facultat de Sociologia de la Universitat de Nanterre i es va anar escampant, com una taca d'oli,

per totes les universitats. A partir del dia 13, es va estendre a tota la societat francesa i es concretà en una vaga general —no convocada pels sindicats— en la qual participaren cap a set milions de persones. El protagonisme era de la massa estudiantil i popular, liderada, però, per Cohn Bendit —Dany el roig— expulsat, més tard, de França, i avui eurodiputat pels Verds. S'acabà, formalment, el 23 de juny, amb la victòria electoral de De Gaulle.

Va ser un gran moviment de «contestació» que tingué ressonància gairebé a tot el món. Contestació global i violenta, inspi-

rada en l'anàlisi marxista, contra el sistema capitalista i els seus principals representants, els ianquis; contra l'estat burgès, titllat de policíac. «Rics, disfruteu! Serà l'última vegada.» Contestació, en general, contra tota forma d'autoritarisme: dels patrons sobre els obrers, dels professors sobre els alumnes, dels pares sobre els fills, de l'home sobre la dona. «No a la cultura dels amos.» Contestació, també, contra la família, considerada «de dretes». Contestació als valors tradicionals en el camp de la sexualitat, inspirada en W. Reich. S'ensenyaven procediments concrets de rebel·lió a les escoles, en la línia —maoista— del *Llibre roig de l'estudiant*. Els adults eren «tigres de paper».

Què en resta avui del Maig del 68? Molts dels problemes que plantejà... El record d'unes il·lusions col·lectives que, d'una altra manera, continuen... L'ambigüitat de molts dels seus plantejaments... No en resta, però, el quadre ideològic marxista —del marxisme extraparlamentari— propici a la lluita armada, dins el qual se situava. I això canvia les perspectives.

Ara mateix

Jaume Botey és professor d'història a la Universitat Autònoma de Barcelona

Premi a la grolleria

No sé si els qui atorguen els grans premis literaris —el Nobel o el Cervantes, per exemple— varen sospesar bé els mèrits literaris del senyor Cela, don Camilo José. No sé si varen adonar-se que, en certa manera, l'atorgaven a l'exaltació de la grolleria i la impudícia en l'expressió, manifestament presents gairebé sempre que l'esmentat senyor pren la ploma o obre la boca per esbombar opinions que no plauen a ningú, i menys en la forma prèviament adoptada per cridar l'atenció. Llàstima que l'hagi cridat tant!

Quan hom pensa que tants escriptors de parla correcta, que no vol pas dir defugir la cruesa dels temes, presenten al públic veritables obres mestres de llenguatge literari, resulta que aquell qui menys cura hi té és el més guardonat.

I no puc entendre que es pugui enaltir la grolleria i el mal gust literari. És clar que, en altres àmbits, com en les arts plàstiques, musicals o teatrals, els absurds també troben el seu punt d'èxit, sortosament efímer.

Oriol Camps

Impromptu